Memuru zam
Duvarı nem,
İnsanı gam
yıkar!
(DANTE)

Zübük

İT KAĞNI GÖLGESİNDE YÜRÜR DE KENDİ GÖLGEM SANIRMIŞ

İmam esnerse, cemaat uyur!
Sultan Palamut

Ne Sağcıyız, ne solcu, futbolcuyuz, futbolcu!

Takunye Tasarısının tam metnini açıklıyoruz

Her aile ucuz takunye sahibi olacak

Ucuz ve vadeli taksitlerle halka dağıtılacak takunyelerden bol ve dar galirliler istifade edecek

ANKARA (Özel)

Zübüklük İşleri Genel Dairesi tarafından hazırlanan «Takunye Tasarısı» en son biçimini almıştır. Tasarı önümüzdeki hafta içinde görüşülerek daha başka bir biçime sokulacaktır.

Dargelirli ailelere ucuz ve uzun vâdeli taksitlerle «Sosyal takunyeler» verilmesini temin gayesi ile hazırlanan tasarıda bolgelirli ailelerin ihtiyaçları da gözönünde tutulmuştur. Dargelirli her aileye birer takunye verilirken, bolgelirli ailelere de tasmaları işlemeli ve sedef kuşlu nalınlar verilecek, böylece dargelirlilerle bolgelirliler arasındaki sosyal adalet ve takunye - nalın eşitliği temin edilecektir.

Son biçimini almış ve önümüzdeki hafta son biçimi değiştirilerek en son biçimini alacak olan tasarının esasları şunlardır:

1 — Dargelirli ve bolgelirli aileler muayyen ölçü ve evsafta takunye temin edebileceklerdir.

2 — Gayri İktisadî Devlet Teşekkülleri, gerek büyük bankalar ve gerek sokak aralarındaki mahalle bankaları, memur, müstahdem ve işçilerine verilmek üzere takunye imâl veya temini ile mükelleftirler.

3 — Özel İdare ve Belediyeler ucuz takunye imâl ettirerek veya satın alarak muhtaç ailelere uzun vâdeli taksitlerle takunye vermeğe mecburdurlar. Satın alma gücü olmayan ailelere takunyeler kira ile verilecektir.

4 — Gayri İktisadî Devlet Teşekkülleri ile, memleket ve mahalle bankalarının ve özel sermayenin iştiraki ile bir «Takunye Fonu» teşkili hedef tutulmaktadır. Bu fonun ana kaynağı Amerikan yardımı olacağından, ne kadar fazla yardım koparılırsa tatbikat o kadar verimli olacak, vatandaşlar takunyelerine kavuşacaklardır.

5 — Ayrılan fondan takunyesiz her aileye kredi verileceği gibi, her türlü masraflar alıcıya ait olmak üzere, her türlü masraflar alıcıya ait olmak üzere, faiz haddi yüzde dörtten fazla olmamak şartı ile, dört elden geçirilerek faizler yüzde 32 ye kadar çıkarılacaktır.

Zübüklük İşleri Genel Dairesi

(Devamı 7. sayfada)

Plan ve Polgram

Şaban ŞABANOĞLU

GEÇ de olsa nihayet plân ve programın ehemmiyet ve önemini, kıymet ve değerini anlamış bulunuyoruz. Plânsızlık çok fena bir şeydir ve plân çok iyi bir şeydir. Onun için her insanın en az bir hattâ mümkün olur ve koyacak yeri bulunursa birkaç plânı olmalıdır. Ne kadar çok plân olursa o kadar iyidir. Çünkü plânlardan biri iyi netice vermezse, başka bir plânı fora etmek yerinde bir hareket olur. Bu sebepledir ki uzağı gören insanların her cebinde birkaç plân bulunmakta, zemine, zamana ve icabına göre hangi plân daha uygunsa onu fora etmektedirler.

HALKIMIZ ötedenberi plânın önemiyetini bildiği için plân sahibi olanları «Amma da plâncı herif, aşkolsun!...» diye takdir etmektedir. Bizler de plâncılığa başlamakla çok iyi yapmış bulunuyoruz.

Plânın iyi bir şey olduğunun en güzel misâli, 1950 seçimlerinde D.P. iktidara geçtikten sonra adı 14 Temmuz Meydanı olan Ankara'daki Hergele Meydanının bugünkü durumudur. 27 Mayıstan sonraki büyük değişiklikler arasında adı Hürriyet Meydanı olan sâbık Beyazıt Meydanının bugünkü durumu da plânın ne kadar mühim bir şey olduğunu isbat etmektedir. Sâbık Beyazıt ve şimdiki Hürriyet Meydanı altı senedenberi plâna göre tanzim edilmekte idi, plana göre tanzim edilmekte, edilmektedir, ediliyor ve plâna göre de tanzim edilecektir.

YILLARDANBERİ, sâbık Beyazit, şimdiki Hürriyet Meydanının bir türlü tanzim edilemediğinden şikâyet edenler plânın faydasını anlayamayan zavallı gafillerdir. Bir plâna göre meydanın tanzimine başlanmışken, daha güzel ve parlak kâğıda çizilmiş başka bir plân getirilince, eski plân suya düşmekte, meydan yeni plâna göre tanzime başlanmakta, fakat daha güzel başka bir plân getirilince, eski plândan vazgeçilmektedir. Bu da gösteriyor ki, işleri plâna göre yapmanın sayısız faydaları vardır.

ŞİMDİ hükûmetimiz kalkınma plânları hazırlamaktadır. Bu plânı Amerika beğenirse bize ona göre yardımda bulunacaktır. Çünkü Amerika beğendiği plânlara yatırım yapmaktadır ki, en doğrusu da budur. Demek ki bize, yâni plânlarımıza düşen vazife, Amerikan uzmanlarına beğendirinceye kadar plân yapmaktır. Buna karşı şöyle bir fikir ileri sürülebilir:

«Mademki Amerikalılar beğenecek, ne diye uğraşıp duruyoruz, kendileri bir plân yapsalar daha uygun değil mi?.»

Buna kısaca cevabımız; «hayır!» dır. Çünkü, Amerikalılar plân yaparlarsa bu, Amerikan plânı olur. Halbuki biz, millî kalkınmamız için, kendi yaptığımız plânı Amerikalılara beğendirmeliyiz ki, millî plân yapmış olalım. Dâva, plân dâvasıdır vatandaşlar!...

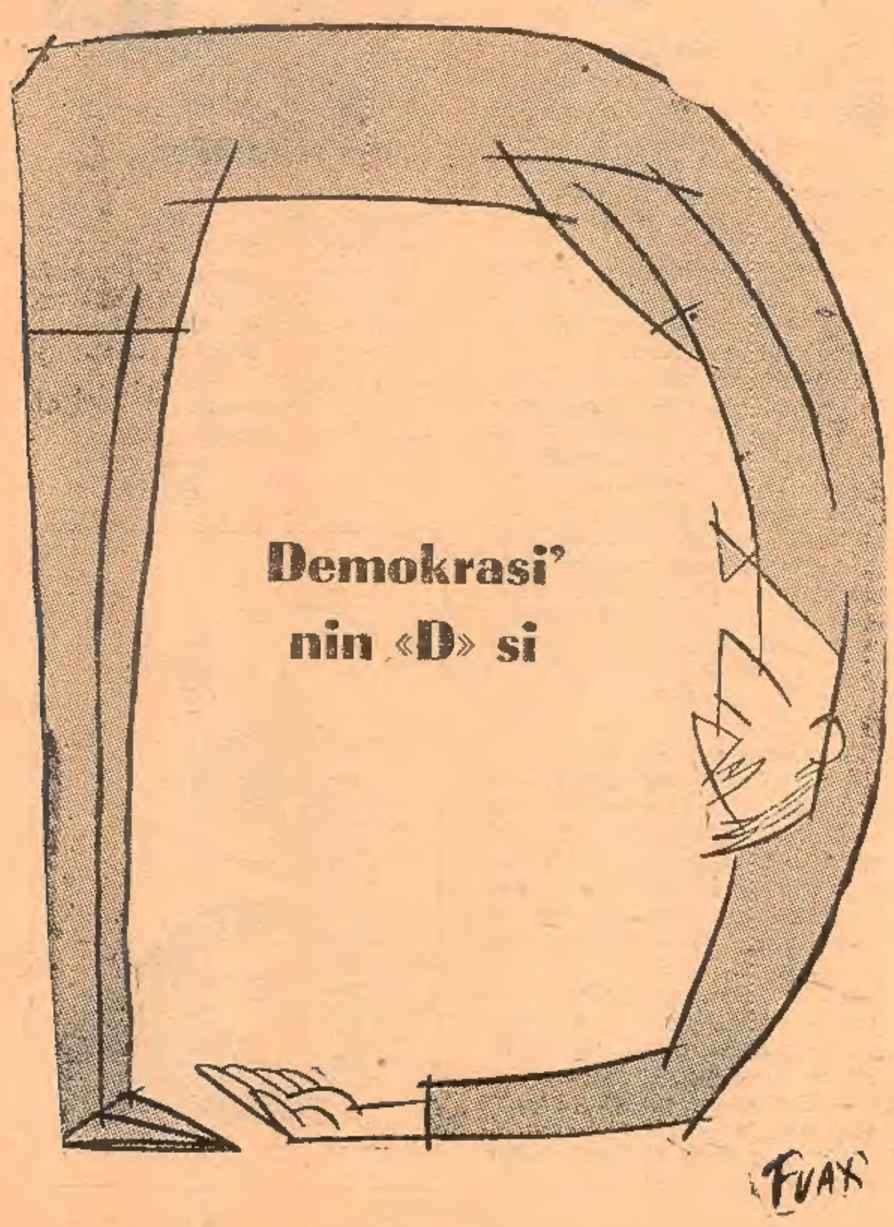

Taşlama

Bir Milyon Zübük

Geçen hafta yayınlanan çok ilginç bir istatistikte, nüfusumuzun ne kadarının hangi işlerde çalıştığı açıklanıyordu. Bu istatistiğe göre yurdumuzda 1 milyon 192 bin kişinin ne iş yaptığı bilinemiyormuş.

Bu 1 milyon 192 bin kişi çalışmasalar, işsizler ordusu derdik. Oysa bunlar çalışıyorlarmış da, ne iş yaptıkları bilinemiyormuş.

Profesyonel particinin bundan daha doğru tarifi olabilir mi; demek yurdumuzda 1 milyon 192 bin profesyonel partici varmış...

AZ ÇİTTİK UZ ÇİTTİK — AZİZ NESİN

Açık Saçık Rejim

İsmet Paşa'ya açık mektup

Sayın Paşam!...

Sizi yerdiğimiz C.H.P. iktidarı günleri gerilerde kaldı. Ama sizi övdüğümüz D.P. iktidarı günleri çook, çok daha gerilerde kaldı. Nasıl oldu bu?

Başbakan olduğunuz gün, yergilerimizi de, övgülerimizi de, üstünden geçirdiğimiz bir kırmızı çapraz çizgiyle battal etmiştik. Biz de çokları gibi «yaş yetmiş sekiz...» diyorduk, «bu yaşta dayanılmaz...» diyorduk, «en sonu bu bünyedir» diyorduk, «fizik direnç...» diyorduk. Oysa siz açık rejim üstüne radyoda konuşunca umut veren dinç sesinizde nice yanıldığımızı anladık. Gözlerimiz sevinçten buğulanarak, yetmiş sekiz yaşın olgunluğunu, ama yirmi sekiz yaşın gücünü dinledik konuşmanızda.

Türkiyemiz, büyük çoğunluğu ile daha, ilkelerin, düşün akımlarının ardından gidecek olgunlukta bir toplum olamadığına göre, bugün ister istemez kişilere bel bağlamak durumundadır.

Açık rejim, diyordunuz, kesinlikle açık rejim...

Ne oldu açık rejim Paşam, ne çabuk açık verdi bu açık rejim?

Ceza evine tıkılan gazetecinin kafasında, sıfır numara traş makinesiyle berberin açtığı açıklık mı açık rejim? Yirmi yıldır sonu hep hayal kırıklığı bütün bu kısacık sevinçler, sonu çıkmaza saplanan bütün bu kısacık umutlar, dönüp dolaşıp hep gazetecinin başında mı patlayacak?

İşte ortada; rejim açık veriyor, bütçe açık veriyor, üstbaş açık, saçları traş edilmiş cascavlak bir demokrasi... Fazla açılmadık mı Paşam, açık rejim derken, bu, açık saçık bir rejim oluyor. Büsbütün açılıp saçılmadan, müstehçen olmadan, biraz toparlansak diyoruz.

Saygılarımızla...

Büyük Yarışma

Zübük Gazetesi okurları arasında bir yazı yarışması açmıştır.

Herkesin başından gülünçlü pek çok olay geçmiştir. Yakınlarınızın, dostlarınızın, tanıdıklarınızın başlarına da çok komik olaylar gelmiştir. Bunları yazıp gazetemize gönderin. Yapılacak seçmede beğenilen yazılar Zübük'te yayınlanamak, her yayınlanan yazı için yazarına

50 Lira ödenecektir

Ayrıca yayınlanan bu yazılar arasından yapılacak seçmede :

Birinciye 500
İkinciye 300 *lira verilecek!*
Üçüncüye 200

Dördüncüden onuncuya kadar yüzer lira tutarında çok değerli kitaplar armağan edilecektir.

YAZILARI KİMLER SEÇECEK?

Yayınlanan yazıları yine okurlarımız kendileri seçeceklerdir. En çok oyalama sırasına göre yazılar değerlendirilecek ve derece alacaktır. En iyi, en güzel yazıya oy vermiş olan bütün okurlarımıza altı lira tutarında kitap armağan edeceğiz.

YARIŞMAYA KATILACAK YAZILARDA ARANAN KOŞULLAR :

1. Başka dilden çeviri olmayacak.
2. Daha önce yayımlanmış olmayacak
3. Yazılar, daktilo ile, kâğıdın bir yüzüne yazılmış olacak. (Çok okunaklı elyazısı da olabilir.)
4. Her yazı, 800 kelimeyi aşmıyacak.
5. Sizin başınızdan, ya da başka birinin başından geçmiş gülünçlü olaylar, hikâye biçiminde yazılmış olacak.
6. Mizah yazısı olacak.
7. Yazının altına açık ve doğru ad ve adres yazılacak.

HERKES BU YARIŞMAYA KATILABİLİR

Bekliyoruz, yazılarınızı gönderiniz. Beğenilen yazılarınız Zübük'te çıkacaktır.

BULMACA

Satranç zekâyı ne kadar işletirse, bu bulmacalar da kafayı o kadar işletir. Zekâlarının işlemesi satranca, kafalarının işlemesi bulmacaya kalmış olanlar için, bulmacalı bir hikâye sunuyoruz.

Hazırlayan : Detektif Nik Akif

ELİNDE kapalı ve pullu bir zarf tutan Ercan, işinden bunalmış gişedeki posta memuruna :

— Affedersiniz bayım, acaba bu mektup Kayseri'ye kaç günde gider? diye sordu.

Memur işgüç arasında bu soruya başını kaldırmadan cevap verdi :

— Üç günde gider.

Ercan :

— Üç günde mi, gitmez üç günde... dedi.

İşinden başını kaldıran memur, gözlerini boşluğa dikip hesapladıktan sonra :

— Gider! dedi.

Ercan dudaklarını bükerek :

— Hiç sanmam! dedi.

Yavaş yavaş kızan memur :

— Üç günde değilse, dört günde gider... dedi.

Ercan, karşısındakini çatlatan bir soğukkanlılıkla :

— İmkânsız... dedi.

Çileden çıkan memur :

— Hiç de imkânsız değil, neden imkânsız olsun?.

— Gitmez!

— Ben size Posta İdaresini savunacak değilim bayım. Evet, bâzı yanlışlıklar, gecikmeler oluyor postada... Ama ne de olsa beş günde gider yine...

— Gitmez!

— Bilemediniz, altı gün olsun.

— Altı günde değil, altı ayda bile gitmez!

— Yooo, siz artık...

Memur işini bırakmış, giderdi gitmezdi, diye Ercan'la tartışmaya girişmişti. Ercan :

— Bu mektup altı günde Kayseri'ye giderse ben size elli lira vereceğim, gitmezse siz bana ne vereceksiniz?

Memur :

— Ne isterseniz? diye bağırdı.

— Siz bana beş lira verin!

— Pekiy...

Böylece Ercan'la posta memuru iddiaya giriştiler.

SORU :

Bu iddiayı memur mu, yoksa Ercan mı kazandı?

CEVAP :

Ercan kazandı.

NİÇİN?

Çünkü... Bulmacanın aşağıda verdiğimiz cevabını okumadan önce, bir - iki metre düşününüz de zihniniz açılsın.

Nasıl, zihniniz epiyce açıldı mı?

BULMACANIN ÇÖZÜMÜ :

Ercan'la posta memuru iddiaya tutuşurlarken çevrelerini kalabalık sarmıştı. O sırada başka bir posta memuru :

— Hangi mektup? diye Ercan'a sordu.

Ercan :

— İşte bu! diye mektubu uzattı.

Adam zarfın üstünü okudu :

— Bu mektup altı gün değil, altı yılda Kayseri'ye gitmez! dedi.

Adam haklıydı, çünkü zarfın üstünde Paris'de bir yerin adresi yazılıydı.

İddiayı kaybeden posta memuru Ercan'ı Karaköy alanına kadar kovaladı ama tutamadı.

Okurlardan Fıkralar

Yarışmaya gönderilip de, yarışma koşullarına uymayan yazılar içinde fıkralar da vardır. Bu fıkraların güzellerini yayınlıyor, bunları gönderen okurlarımıza da armağan olarak kitap yolluyoruz. Aşağıdaki fıkraları gönderen okurlarımızın adreslerine postayla armağan kitapları yollanmıştır.

KIZARMIŞ TAVUK

İkinci Dünya Savaşında, Almanların işgali altındaki Paris'te kıtlık başlamıştı. Bir Fransız subayı, Paris'teki bir lokantada kendisine kızarmış tavuk ısmarlamıştı ki, lokantaya bir Alman subayı girdi, garsona,

— Bir kızarmış tavuk getir! dedi.

Garson,

— Kalmadı, dedi, son tavuğu şimdi verdik...

Çok kızan Alman subayı, önündeki tabakta kızarmış tavuğa daha elini sürmemiş olan Fransız subayının başına dikildi,

— Bana bak! dedi, sen bu tavuğa her ne yaparsan, ben de sana öyle yapacağım.

Fransız subayı,

— Ne demek istiyorsunuz? dedi.

— Yani, o kızarmış tavuğu kesersen, ben de seni keserim; ısırırsan, ben de seni ısırırım, çatal batırırsan ben de sana batırırım; yersen ben de seni yiyeceğim; parçalarsan parçalıyacağım.... Tavuğa sen ne yaparsan, ben de sana öyle yapacağım...

Fransız subayı gülümseyerek,

— Bu Nazi'ler hiç sözlerinde durmazlar! dedikten sonra, kızarmış tavuğu iki ayağından kaldırdı, gerisini öptükten sonra tavuğu parçalayıp yemeye başladı

Nazi subayı homurdanarak lokantadan çıktı.

Yakup Mutlu
Kasımpaşa - İstanbul

AÇIKTA

Kasabamızın kenar mahallesinde, yamaca yaslanmış iki katlı, eski ahşap evin çatısı bir gece tutuşmuştu. Evdekilerin haberi yoktu. Şehirden dönen biri yangını görünce, ilkin o evdekilere, sonra komşulara haber verdi.

Tatlı uykularından uyananlar, kovalarla sular dökerek yangını söndürmeyi başardılar. Yangının söndürüldüğü evin etrafı, kadınlı erkekli komşularla doluydu. Evin sahibi ihtiyar Şadi Amca dumanlar tüten çatıdan daha inmemişti. Komşulara teşekkür için çatının kenarına geldi, ellerini havaya kaldırarak, aşağıdakilere seslendi:

— Komşular! Allah razı olsun.. Yangını söndürmeseydiniz, çoluğum çocuğum ortada, her şeyim açıkta kalacaktı...

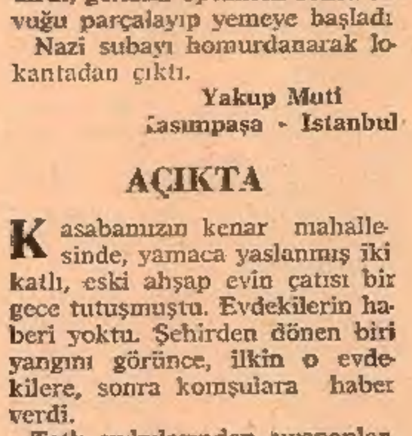

Demeğe kalmadı, aşağıda elinde bir gemici feneriyle duran mahallemizin ihtiyarlarından Kevser Teyze,

— Vay utanmaz herif! Her şeyin açıkta kalsaydı, bundan daha mı çok açıkta kalacaktı?... diye bağırdı.

Bu söz üzerine ordakiler başlarını kaldırıp Şadi Amca'ya bakınca kimisi gülmeğe başladı, kadınlar da utanıp kaçıştılar. Belden aşağısı çırılçıplak olan Şadi Amca, tüten dumanlar arasında, bacaklarını açmış, çatıda duruyordu.

Şadi Amca yangını duyunca uyku sersemliğiyle, pijamanın pantalonuyla birlikte donunu da ayağından sıyırıp, sonra da şaşkınlıktan pantalonunu giymeden, ya da giydim sanarak dalkılıç ve daltaban çatıya fırlamış...

Kevser Teyze,

— Bundan daha mı çok açıkta kalacaktın herif!... Diye asağıdan bağırıyordu.

Dursun Ekşi
Ankara

ORUÇLU KUŞLAR

Köyümüzde, adını vermek istemediğim biri hiç oruç tutmaz. Karısı da, tersine, Ramazan'dan başka üç aylar'da da oruç tutar.

Geçtiğimiz Ramazanın sondan ikinci günü, karısı,

— Goca herif, demiş, camide hoca va'zında söyledi, Ramazanın son günü guşlar bile oruç dutarmış. Sen oruç yemiye utanmıyo musun? Bu gece sahura galk da, bir gözel garnını dikabasa doyur, niyetlen!

Adam günahtan korkmuş, sahurda iyice karnını doyurup niyetlenmiş. Ertesi gün öğleye doğru karnı acıkınca, bahçede kuşlara ekmek doğramış. Bir de bakmış, kuşlar ekmeği yiyor, Hemen karısına koşup,

— Ulan garı! demiş, guşlar oruç dutuyo diye bu yaşından sonra bi de utanmadan yalan söyledin, öyle mi!...

Hemen orucu bozmuş.

Mehmet Altın
Mudanya

ÇOK İŞİTİYOR

Bizim orda çok sinirli, en çok da gürültüden patırdıdan sinirleri bozulan bir tanıdığımız var. Bunu bildikleri için, çocuklar, şoförler, kahvede arkadaşları, pazarda esnaf, adamı hep kızdırırlar.

Çocuklar kulağının dibinde mantar tabancası, çatapat patlatırlar. O da çocukları sokak aralarında kovalar durur.

Kahvede de arkasında birden kesekâğıdı şişirip patlatırlar, masa mermerlerine domino taşlarını, tavla pullarını, iskambil kâğıtlarını şırak şırak vurup sinirlerini bozarlar. Şoförler de onu görünce, çileden çıkarmak için durmadan klâkson çalarlar. Hele satıcılar, esnaf, onu gördüler mi, avazları çıktığı kadar bağırırlar.

Bir gün kahveye kulaklarını pamukla tıkamış olarak geldi.

— Neden pamuk tıkadın kulaklarına? dedim.

— İşitmemek için... dedi.

Sinirleri çok zayıf olduğu için bir doktora muayene olmasını söyledim. Birlikte doktora gitmeğe karar verdik. Ama bir türlü sinir hastalıkları doktoruna gitmeye razı edemedim. Ille de kulak doktoruna gideceğim diye tutturdu.

Kulak doktoruna gittik. Doktor, kulaklarını pamukla tıkalı görünce hasta olduğunu anladı, iyi duysun diye yüksek sesle:

— Şikâyetiniz nedir? Neyiniz var? diye bağırdı.

Bizim arkadaş birden üç adım geri sıçrayarak gözlerini açtı.

— Doktor Bey, ben çok işitiyorum, çok... dedi.

Şaşıran doktor,

— Allah Allah... dedi, hayatımda çok işittiğinden şikâyet edeni ilk defa görüyorum çok şükür....

KÖPEĞİN KORKUSU

Dayımla birlikte, Ali Bey adında bir akrabamıza bayram ziyaretine gitmiştik. Biz misafir salonunda ev sahibini beklerken, sobanın yanında uyuklayan köpek dayımın yanına geldi, önce oturduğu koltuğu, bacaklarını birkaç kere kokladıktan sonra hayvan büyük bir korkuya kapılıp havlaya havlaya kaçtı, kapıya koştu, kapının aralık kanadını başıyla açıp, acı acı sesler çıkararak dışarıya çıktı. Bahçeye çıkmış, hâlâ canı yanmış gibi uluyordu.

Biz köpeğe böyle birden ne oldu diye şaşırıp kalmıştık.

Akrabamız Ali Bey geldi, bayramlaştıktan sonra dayım olanları anlattı.

— Köpeğe ne oldu acaba? dedi.

Ali Bey kahkahalarla gülmekten yerlere yatmıştı. Kasıklarını tuta tuta, gözlerinden yaşlar gelerek anlattı:

— Sen bir kabahat yapmışsın... Bizim köpek eskiden oraya buraya pislerdi. Bizim hanım da burnum kirlettiği yere sürterek

hayvanı müthiş döverdi. Dayak yiye yiye terbiye oldu, bir yeri kirletmiyor artık. Ama bir yerden fena bir koku alırsa, yine dayak yiyeceğini sanıp korkuya düşüyor, işte böyle acı acı havlayıp kaçıyor.

Suratı lâpkırmızı olan dayım da gülmeğe başladı.

Ayşe Çelik
Eğirdir

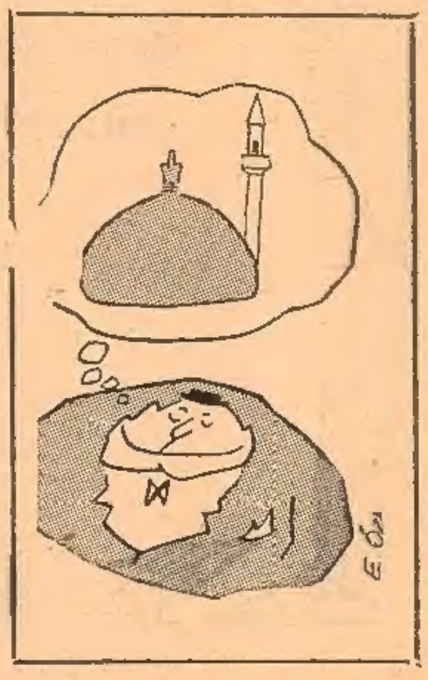

OLAYLAR-Alaylar

EDEBİYAT

Verimli Yazar

SUZAN Sözen çok verimli bir kadın yazar; geçen devirde de böyleydi; bu devirde de böyle...

27 Mayıstan önce kâğıt sıkıntısı çeken gazeteler Suzan Sözen'in bir romanını tefrika edebilirlerse, kısmetleri gürül gürül açılır, istedikleri kadar kâğıt alırlardı.

27 Mayıstan önce, ilân alamıyan gazeteler, Suzan Sözen'in bir romanını tefrika edebilirlerse, kısmetleri gürül gürül açılır, sayfalarına ilânlar saçılırdı...

27 Mayıstan önce satışı olmayan gazeteler, Suzan Sözen'in bir romanını tefrika edebilirlerse, kısmetleri gürül gürül açılır, satışları artardı.

Yazar değil, kısmet kutusu bir kadın...

NE ARIYORDU?...

VERİMLİ kadın yazar Suzan'la bir gazetede çalışmak şerefine ermiştim. Gazeteye, ihtiyacı olan kâğıdı vermiyorlar-

dı. Gazete, bir yolunu bulup verimli kadın yazarın romanını tefrikaya başlayınca, ihtiyacından çok kâğıt almaya da başlamıştı.

Sözen'in o romanının kahramanı bir erkek arayan, ama aradığı erkeği bir türlü bulamıyan zavallı bir kadındı. Altın arayıcılar gibi erkek arayıcısı kadın, önüne çıkan her erkeğin koynuna girip çıktıktan sonra, aradığı erkeğin o olmadığını anlayıp, başka bir erkeğin koynuna dalıyor, yine yanlış adrese geldiğini anlıyordu. Romanın her tefrikasında kadın, aradığını bulmak uğruna üç-dört erkeğin koynuna girip çıkmazsa rahat edemiyordu.

Doğrusu, aradığını bir türlü bulamıyan bu kadının erkeklerin koynunda ne aradığını da merak etmeye başlamıştım. Ne arıyordu da bulamıyordu? Erkeklerin koynundan, yok devenin başı çıkacak değildi ya...

Kadın, bahçıvanla yattı, milyonerle yattı, bindiği vapurun kaptanıyla, aşçısıyla yattı, çımacıyla yattı, bir zenciyle yattı, hepsi aklımda değil, bir sürü erkekle yattı ve bir türlü aradığın. bulamadı. Acaba ne arıyordu bu kadın? Üstüne kuş kondurulmuş gümüşlü zurna mı?

SIRADA BEKLEYENLER

VERİMLİ yazarla bir gazetede çalışıyorduk. Tefrikalardan birinde romandaki kadın üç erkekle daha yatınca, ertesi gün ben de şöyle yazmıştım:

«Romanın kahramanı, anlaşılan bütün erkekleri sıradan geçirecek. Aramızda da dört-beş sütun yazılık yer var; komşu sayılı-

(Devamı 7. sahifede)

YÜRRRUU!..

Bugünlerde ne çok dağ yürüyor... Gazetelerde hemen iki-üç günde bir, şöyle bir haber:

«Sıvas'da dağ yürüyor.»

«Samsun'da bir dağ yürüdü.»

Benim okuduğum en son yürüyen dağ haberi şu:

«Konya'da Toros Dağları silsilesinden büyük bir dağ yürümektedir.»

Demek, tek tek yürümekten bir sonuç alamayınca dağlar, bütün sinsilesiyle birlikte yürüyüşe geçtiler.

Dağların yürüyüşü, haydi diyelim Anayasaya uygundur, iyi ama hâlâ yürürlükte olan Gösteri ve

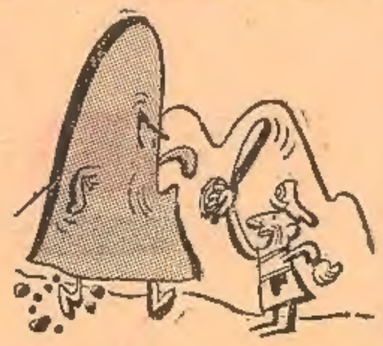

Yürüyüş Kanununa aykırı değil mi?

Ankara'da yürüyüş yapan öğretmenleri coplatan makam, herhalde dağların yürüyüşü karşısında da susacak değildir. Dağlar yürüyünce kimbilir nasıl kızmış, yumruklarını sıkarak,

— Ben o dağlara gösteririm! Diye bağırmıştır.

Şöyle bir emir çıkması da yakındır:

«Gösteri ve Yürüyüş Kanununa aykırı olduğundan hiçbir dağ yürüyemez. Dağların yürümesi yasaktır... Bu yasağa uymayan dağlara karşı polisin cop kullanmak zorunda kalacağı bilinmelidir.»

AÇIKGOZLUK

Ne demiş atalarımız: «Dağ yürümezse aptal yürür!...»

Evet, yürürüz yürümesine ama, biz dağlar yürümezse yürürüz; oysa dağlar yürüdüğüne göre, biz de yürümeyiz işte, yerimizden bile kıpırdamayız.

«KIH YA KULUM!»

Deve «Kıh!» denilince çöker. Tanrı kimine Yürü ya kulum!» dermiş. Tanrı'nın «yürü ya kulum!» dedikleri, Allah ne verdiyse yürüterek yürüyorlar. Tanrı bize de «Kıh ya kulum!» demiş; baksanıza bir kıhlamışız, bir daha kıpırdamıyoruz.

DAĞLARIN SABRI TUKENDİ

Bu dağların zoru nedir de böyle birden ayaklandılar? Elbet dağların yürümesinin bir nedeni olacak. Dağların canı sıkılıp da, haydi şöyle biraz gezinelim, demediler ya...

Dağların yürümesini herkes kendine göre bir nedenle açıklıyacaktır. Jeologlar, bir tabiat olayıdır, der. Kafası örümcekliler,

— İşte kıyamet alâmeti! Dünyanın sonu geldi, dağlar, taşlar canlandı!... der.

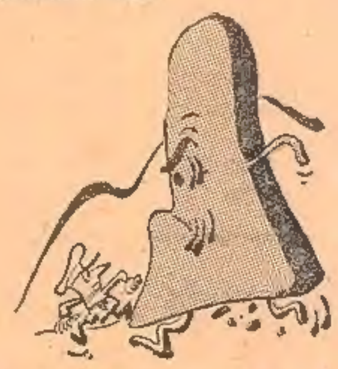

Özetleyin, herkes birşey söyler. Bize kalırsa dağların yürümesinin nedeni başka.

Sorarım sizlere: Türkiye'deki ikinci cumhuriyetin Anayasası var mı? Var... Peki, bu Anayasa yürürlükte mi? Hayır, değil. Nerde öyleyse? Rafta...

Evet Anayasa rafta ve bütün antidemokratik kanunlar da demokrasi Türkiyesinde yürürlükte.. E, bu uyuşukluğa dağlar, taşlar bile dayanamadı işte... Dağlar bile, sabrı tükenip, sonunda üstümüze yürüdü. Bizdeki bu uyuşukluğa dağ, taş bile dayanmaz.

VUR, KIR!

Yeni Vali Niyazi Akı daha İstanbul'a gelmeden, onun hakkında söylentiler gelmeğe başlamıştı. Doğru, yalan, bilemem, bizim duyduğumuza göre yeni valimiz şiirle, edebiyatla arası pek iyi olan sanatçı ve sanatsever bir kişiymiş... Derken, yeni valimizin gazetelerde şu demeci çıktı:

«Kabadayılara karşı gerekli ted-

bir alınmıştır. Polise, kabadayılık edenlere vur emri verilmiştir.»

Bu emir, pek öyle akıl alacak bir emre benzemiyor. Demek polis, kabadayılık yarışına girdi. Bizim bildiğimiz vurup kıran kabadayılardır, bunların karşısına da kanun yoluyla çıkılır; muhakeme var, hapis var... Hayır bundan sonra öyle olmayacak. Kabadayının biri,

— Haaaayt!.. Denizde aslan, karada kaplan, var mı bana yan bakan! diye nağra attı mı, öteden de polis de daha hızlı bir nağra patlatacak;

— Ha, ha, haaaayttt!... Kelleni murdar göğdenden ayıracağım. Yere mendilini ser de kaldırım kirlenmesin!...

Arkasından: Dan, dan, dan!...

Kuzum, bu polis mi, yoksa Karagöz'ün Tuzlu Bekir'i mi? Böyle dandan'la, çatpat'la, vurkırla hiç bir şeyin önüne geçilemiyeceği hâlâ ve hâlâ öğrenilemediyse, çoook, çok yazık!... Hani Anayasa vardı, nerde? Hani insan hakkı vardı nerde? Değil, kabadayıya, eşikteki mi beşikteki mi doğlamış katile bile vuramazsın...

— Ben vururum!

Eh, vurursun vurmasına ama, ona da demokrasi denilmez. Artık şu baba yasayı elden bırakalım da Anayasanın anasını ağlatmıyalım, yeter!...

Sayın Niyazi Akı, C.H.P. iktidarında, sonra D.P. iktidarında, bizde «vur!» deyince öldürdüklerini de mi görmedi. Bu milleti sopayla adam etmek aklından - bu da bir akılsa - vazgeçilmezse kabadayıya karşı kaba kâğıtlık yapılmış olur; çünkü vur kır'la tek kabadayı eksilmez, yalnız ortada bir cayırtı duyulur.

KABADAYI MEBUS OLURSA...

Kaldı ki i-i-i, vurkır şöyle dursun, bizim polis kabadayının kılına bile dokunamaz; çünkü bizdeki asıl kabadayıların dokunulmazlıkları vardır. İşte ortada... Pehlivanoğlu adında bir milletvekilinin Ankara'da bir telefon memurunu tokatladığını, hepiniz gazetelerde okumuşsunuzdur. Pekiy şimdi lûtfen söyler misiniz, görevini yapmakta olan bir dargelirliyi döven bu Pehlivanoğlu mu kabadayı, yoksa yoksulluk, ilgisizlik yüzünden okur yazar bile olmayan, iki kadeh içince pusulayı şaşıran zavallı mı?

Polis kabadayıları vuracakmış; hadi vursun da görelim.

Pehlivanoğlu'na polis bir de sol'dan durur üstelik... Tekme yumruk giriştiği memuru masasının üstüne yığıp bırakan Bay Pehlivanoğlu'na ne yapılmış? Okuyalım gazeteden:

«Olaydan sonra kızgın adımlarla salondan çıkmıştır.»

Her devirde, dokunulmazlığından kuvvet alan milletvekilleri çıkmıştır. Hele böyle adı da Pehlivanoğlu olursa, böylelerinin önünde durulmaz. Pehlivanın adı da Mülâyim değil ki,

— Sert olsan, nane mi yersin? Diye sorarsın...

Yumruklarıyla, tekmeleriyle konuşan milletvekillerini duyunca aklıma ne gelir, bilir misiniz? Böylelerini, mayo giydirip, güreş minderine salacaksın. Karşısına da dünya şampiyonu aslanlarımızdan birini çıkaracaksın.

— Haydi yiğitim, göster kendini! Er meydanı burası!..

Bizim aslan bunu yolkeçesi gibi bir iyice çiğneyip kulunçlarını kıracak, tahta bezi gibi sıkıp sıkıp suyunu çıkaracak, bir güzel kül-toz edip yuğuracak ki, anasından emdiği burnundan, teri derisin-

den, canı gerisinden aksın da, bir daha pehlivanlığın ne olduğunu hiç unutmasın.

Ezilip,

— Aman! dedikçe,

— Giriş yiğitim, dal koçum!. diye de kenardan güleceksin...

ŞİMDİ YATIYORLAR

Birinci Dünya Savaşından sonra salgın halinde dünyayı saran tango, fokstrat gibi dansları seyreden Fransanın ünlü Başvekili Clemencean:

— Peki ama niçin ayakta?

Diye sormuştu. «Kaplan» lâkabı ile anılan devlet adamı geçen gün Spor ve Sergi Sarayında yapılan «Twist» yarışmasını görseydi:

— Peki amma neden herkesin önünde?

Diye sorardı sanıyoruz.

TİYATRO

Sahneden tokat

BULVAR Tiyatrosundaki tokat olayını duymuşsunuzdur. Münir Özkul, sahnede kriz geçiren Suna Selen'i kendine gelsin diye tokatlamıştı.

Bu bize tiyatro âlemindeki tokatları hatırlattı. Ertuğrul Muhsin şair Halit Fahrinin gırtlağını sıkmakla işe başlamıştı.

Şehir Tiyatrosunda, şimdi sahneden çekilmiş olan Muzaffer Arslan, Perihan Tedüyü tokatlamış, rahmetli Suavi Tedünün elinden zor kurtulmuştu.

Geçen mevsim de, saat 6 temsillerinde, Lâle Oraloğlu perde kapandıktan sonra bir arkadaşını tokatlamış, tokadın sesi alkış sanılmıştı.

ŞİMDİ DE TEKME

GAZETECİDEN hiç dost olmaz mı dersiniz? Soruya karşılık vermek zordur. Amma tiyatrocudan olmayacağı kesin bir gerçektir. İşte Recep Bilginer'in Tepebaşı Tiyatrosunda bayramın ikinci günü başlayan, genel olarak beğenilen bu isimdeki komedisi sahneden kaldırılıvermiş oluyor, yerini Arthur Miller'in «Satıcının Ölümü» ne bırakıyor.

Bu, dostlukla beraber daha birçok şeyin ölümüdür. Örneğin tiyatro anlayışının, seyirciye, yazara saygının.

Bu göçte, Recep Bilginer'in oyunu, adını haklı çıkartmak için bir gazetecinin de rol oynadığı söyleniyor, amma bu, oyunda baş rolü oynayan ve onu sahneye koyan donuk jönprömiya Tunç Yalman değildir.

AÇIK, APAÇIK...

GEÇENLERDE Gen-Ar Sanat galerisi ve klübünde «Filmciliğimiz nereye gidiyor?» diye bir açık oturum yapılmıştı.

Aynı şeyi toyatromuz konusu üzerine yapmak isteseler acaba nerede tertiplenir?

Hiç şüphe yok, Oraloğlu Tiyatrosunda, «Kötü Tohum» ile «Lady Chatterlay» temsilleri arasında!

OTURUM HANÇERİ..

OTURUM dedik, aklımıza geldi. Radyodan sonra şimdi de «İkdam» gazetesinde haftada bir konuşan Hançerlioğlu, dinleyicilerine olduğu gibi okuyucularına davul sesiyle kıyıyor.

Gen-Ar'daki açık oturumdan haber verirken, sanat sütununda, eleştirmeci Tarık Dursun K. ile Semih Tuğrul'un da hazır bulunduklarını yazdı.

İkisi de yoktular. Hele Semih Tuğrul'a «İkdam» ın yazı işleri müdürüdür. Hançerlioğlu, hançerini saplamadan önce ona bir defa sorabilirdi.

ŞEYH GALİP'İN İKİNCİ ÖLÜMÜ

HANÇERLİOĞLU, edebiyat konuşmasına geçen hafta şöyle başlıyordu:

«Galata Mevlihânesi önünden geçenler, içeriden şarkı seslerinin geldiğini duyarlardı!»

Her halde Şeyh Galip duysunlar diye kapıya hoparlörler koydurmuştur.

DUNYA MİZAHINDAN ÖRNEKLER

BREZİLYA

Asansördeki çıplak adam

Fernando Sabino

UYANINCA karısına dedi ki: «Dinle şekerim; bugün televizyonumuzun taksit ödeme günü. Şu herif yine elinde faturayla çıkagelecek. Benimse cüzdanım bomboş, dün şehirden beş parasız döndüm.»

— Adama böylece söylersin.

— İşte bunu yapamam; ya yalan söylüyorum ya da batakçıyım sanır. Oysa ben borcunu bilen, sözünü tutan adamım. Dinle beni : En iyisi, adam gelince kapıyı açmıyalım, hiç sesimizi çıkarmazsak evde kimse yok sanır, çeker gider. Inatla kapının zilini çalsa da hiç aldırma; nasıl olsa yarın borcumu öderim.

Böyle diyerek hemen yataktan fırladı, pijamasını sıyırıp banyoya koştu; ama karısı daha atik davranıp ondan önce banyoya girmiş, kapıyı da içeriden kilitlemişti. O çıkıncaya kadar beklemektense, gidip kahve pişireyim diye düşündü. Gazocağına su kabını koyduktan sonra, demin ekmekçinin getirip mutfak penceresine bıraktığı ekmeği almak için koridora açılan mutfak kapısını araladı. Çırılçıplak olduğundan kimseye görünmemek için dikkatle bakındı, ortalığı dinledi, daha erken olduğundan kimseler yoktu. Kâğıda sarılı ekmeğin durduğu yerden en çok iki adım ötedeydi. Çabucak fırladı, ekmeği alırken çat diye kapının kapandığını duymasın mı! . Mutfağın öteki kapısı da açık olduğundan hava cereyanı bu kötü şakayı yapmıştı.

Korkuya kapılan adam hemen zile bastı, karısının kapıyı açmasını dörtgözle bekledi. Ya birisi birden çıkıverirse... Görecekler diye ödü kopuyordu. Kapıdan içerisini can kulağıyle dinlemekteyken, banyo duşunun fışırtısı birden kesildi, ama kapıyı açan olmadı. Karısı, televizyon firmasının adamı geldi sandıysa yandı...

Kapıya parmaklariyle vurarak alçak sesle içeriye seslendi :

— Mariya... Aç Mariya, benim aç ...

O kapıyı vurdukta içerideki sessizlik derinleşiyordu.

Birden alt katta asansörün kapısının kapandığını duydu, yanan ışık işaretinden de asansörün yukarı çıkmakta olduğunu anladı. Asansör, aşağılarda durmuyor, kendi katına doğru çıkıyordu.

İster misin gelen televizyon tahsildarı olsun... Korktuğuna uğramadı, asansör kabinesi kendi katına gelmeden durdu. Demek. gelen tahsildar değildi. Çıplak adam, iki kat arasındaki merdiven parmaklığının gerisine sığabildiği kadar saklanmıştı. Asansör savuşunca yine evinin kapısına seğirtti, bir yandan ekmekle önünü kaparken, bir yandan da boğuk bir sesle içeriye bağırıyordu:

— Mariyaa... Aç kapıyı rica ederim, aç Mariyaa... Benim, ben!...

Bu sefer kapıda durmak fırsatı daha da az sürdü: birisi merdivenlerden çıkıyordu, yavaş yavaş, ağır adımlarla... Paniğe kapılan çıplak adam, ne yapacağını şaşırmış, olduğu yerde dönüp duruyordu. Arkasını mı, önünü mü duvara vereceğini, ekmeği önüne mi, arkasına mı siper edeceğini bilemiyordu. Onu böyle olduğu yerde zıpzıp zıplarken bir gören olsa, acemice bir dans numarası yaptığını sanırdı.

Merdivenden çıkan adımlar iyice yaklaşmıştı. O hâlâ nereye saklanacağını bilemiyordu. Şaşkınlıktan, asansör kapısına gidip düğmeye bastı, açılan kapıdan kabinenin içine kendini dar atmıştı ki, bir hizmetçi kadın kendi katından geçip yukarı kat merdivenine yöneldi. Çok şükür bu tehlikeyi atlatmıştı. Ekmeğe sarılı kâğıtla alnından akan terleri sildi, geniş bir soluk aldı. Ama tam o sırada kabinenin iç kapısı kapanıverdi ve asansör aşağı inmeğe başladı.

— Aman Yarabbiii... İşte bu olamaz, olamaz!... diye bağırdı.

Asansör aşağı iner inmez, birisi kapıyı açar da içeri dalarsa, kendisiyle yüzyüze gelirse ne olurdu! Diyelim tanıdık bir komşu... Deli olmak işten bile değil... Tıpkı Kafka gibi bağrına bir kabasan oturduğunu sandı. Anlamsız bir işkence içinde kıvranıyordu.

— Olamaz, bu olamaz! diye bir daha bağırdı.

Kabine kapısına saldırıp asansörü iki kat arasında durdurmayı başardı. Derin bir soluk alıp gözlerini kapadı, bütün bunların korkulu bir düş olduğuna, gözlerini açar açmaz her şeyin geçmiş olacağına inanmak istiyordu. Kendi katının düğmesine bastı. Alt kattan asansör için bağırmağa başladılar. Ya şimdi ne yapmalıydı? İmdat düğmesine bassa... Eee, ya sonra? İmdat düğmesine basınca yukarı mı çıkardı, aşağı mı inerdi? Düğmeye basmak üzereyken elini çekti, kapıyı sıkıca kapayıp, kabineyi yukarı çıkmağa zorladı, bunu da becermişti... Az sonra asansör kendi katlarında durunca, asansörden çıkmadan, artık her türlü ihtiyatı elden bırakıp yüksek sesle bağırmağa başladı :

— Mariyaaa... Mariyaaa... Çık da gel şu asansörün kapısını aç!..

Bir yandan da içerden kabinenin kapısını yumrukluyordu. Tam o sırada, asansörün arka kapısından birinin girdiğini sezerek hızla döndü, arkasını kapıya verip, ekmekle edep yerini kapayarak bekledi. Asansöre giren, komşu katın yaşlı hanımıydı.

— Günaydın hanmefendiciğim, başıma gelen... demeğe kalmadı, kadın onu o durumda görünce, kollarını yukarı savurup korkunç bir çığlık attı :

— Aman Allah... Ekmekçi delirmiş, çırılçıplak... Anadan doğma...

Asansörden kendini atıp polise söylemek için telefona koştu, «Kapımın önünde çırılçıplak birisi var» diyecekti. Kadının çığlığını duyan bütün komşular kapılardan fırlayıp olanı öğrenmek için seğirttiler.

— Bir deli!...

— Aman koşun, delivar...

— Korkunç... Kız, gir içeri, bakma sen, ayıptır...

Bu arada, çıplak adamın karısı Mariya da gürültüye koşmuştu. Çıplak adam kendi dairesinin kapısı açılır açılmaz, asansörden fırlamasiyle evine dalması bir oldu; nerdeyse Marya'yı kasırga gibi devirecekti. Banyoyu manyoyu unutmuştu, çarçabuk giyindi, başına gelecekleri beklemeğe başladı. Birkaç dakika geçmiş, gürültü biraz dinmişti ki, kapı vuruldu.

— Herhalde polis olacak! diye düşündü.

Daha sinirleri yatışmamış olan adam soluk soluğa kapıya koşarak, ne diyeceğini kafasında tasarlamağa çalışıyordu. Kapıyı açtı, televizyon taksitini almağa gelen tahsildarla burun buruna geldi.

ANADOLU CANAVARI

Seçme Saçmalar

Cumhuriyet, hürriyet, barış, vatan gibi kutsal kavramları, ressamlar niçin genç ve güzel kadın olarak çizerler. Elbet bir niyetleri var...

Piyer Robespiyer

Çok çalışmakla zengin olunsa eşeğin semeri altından, memurun kemeri gümüşten olurdu.

Hacı Murat

Kişiliği olmayan insanın kafası kapı tokmağı gibidir, isteyen sağa, isteyen sola çevirir.

Napolyon Fuat

Anlamadığımız her şey bize çok büyükmüş gibi gelir de ondan anlamsız şiir çıkmıştır.

Fahri Abi Farâbi

Para, ahmakların zekâ maskesidir.

Gandi Hâdi

En çok sevdiğimiz kendi hayatımızdır; onu ancak hastalanınca düşünürüz.

Sokrat Suat

Aklı başında insanlar, ne büsbütün mutsuz, ne büsbütün mutlu olabilirler.

Vah Vah

İnsan niçin yaşar? Aşk için mi, ün için mi, kazanmak için mi? Hayır, hiç biri değil, insan ölmediği için yaşar.

Taleyran Kemal

Yoksullar zenginlerin mutluluğunu çok tabiî görürler, ama zenginler yoksulların mutluluğunu kıskanırlar.

XXI Louis

Birisine akıl vermek, kendi bilmediği bir yerin yolunu başkasına tarif etmektir.

Hazret-i Nuri

Saatle dostluk, birbirine çok benzer; zamanı gelince kurulmazsa ikisi de durur.

Dante Fethi

Paranın değerini birisinden borç isterken anlarız.

Sultan Palamut

Kadınlar yeni giydikleri elbiselerini en sevdikleri erkekle, en sevmedikleri kadına göstermek isterler.

Terzi Letafet

İnsan, gençliğinde sevmek için yaşar, yaşlanınca yaşamak için sever.

Seksüel Prodüktör Z. H.

Adam adamı bir kere aldatır, iktidarlar adamı boyuna aldatır.

Bonaparrrt

Aç tavuk kendini buğday anbarında, açgözlü politikacı kendini Mecliste sanır.

Servantes Esat

Yemek buldun mu ye, dayak buldun mu kaç, koltuk buldun mu otur.

Koltukçu Sami

Ali'nin külâhını Veli'ye, Veli'nin külâhını Ali'ye giydirerek geçinip gidiyorum.

Vestiyer Seher

Bu başa bu traş

YENİ Sabah gazetesinin birinci sayfasında, iki sütunluk bir kaya resmi, bu kayanın iki de kapısı ya da deliği görülüyor.

Resimaltı yazısında anlatıldığına göre, Dinar'daki bu mağaranın bir kapısından giren herhangi bir hasta (verem, kanser, ülser, her neyse öbür kapısından sapasağlam çıkarmış. İstanbul'dan, Ankara'dan Dinar'daki bu mağaraya hastalar tedaviye gidiyorlarmış.

Yeni Sabah gazetesi, bu olayı kınayarak şöyle yazıyor:

«1962 Türkiye'sinde, vatandaşlar, hâlâ «Şifalı Kapılar» dan medet ummaktadırlar. Yirminci asrın füzeler devrinde, Türkiye'nin gerçeği bu..»

Aman, bunu söyliyen Yeni Sabah mı? Sevsinler.. Pekiy, bu Yeni Sabah aylarca evliya tefrikaları yayınlamadı mı? Nasıl Yeni Sabah gazetesi, satış için evliyalardan medet umuyorsa, elbet vatandaş da şifa için mağara kapısından medet umar...

Evet, yirminci yüzyılda füzeler çağında Türkiye'nin gerçeği bu ama, Türkiye'nin gazetesi de işte bu... Hani ne demişler: İmam esnerse cemaat uyur!..

Bu başa bu traş, çok bile..

Materyalizm ve Devrim

Çağımızın en önemli aksiyon ve fikir adamlarından biri olan J. P. Sartre'ın üç büyük denemesiyle bir Alman yazarının Sartre'ı tenkidi bu kitapta toplanmıştır. Çok kişinin ağzında dolaşan Egzistansiyalizm in ne olduğunu bu kitabı okuyunca öğrenecek ve anlıyacaksınız.

Materyalizm ve Devrim

Yazan: **J. P. Sartre**

Çeviren: **E. Elçin**

Bu kitapta şu bölümleri bulacaksınız:

EGZİSTANSİYALİZM BİR HÜMANİZMA MIDIR?

MATERYALİZM VE DEVRİM

ANTİSEMİTİZMİN PSİKANALİZİ

SARTRE'I ELEŞTİRİ

Her aydının okuması ve kitaplığında bulundurması gerekli bir kitaptır.

218 sayfa, 6 lira

Sartre, bu kitabında egzistansiyalizme yapılan hücum ve tenkidlere cevap veriyor ve egzistansiyalizmin ne olduğunu anlatıyor.

NOT : Kitaptaki dizgi yanlışları için, ek olarak bir düzeltme bastırılmıştır.. İlk dağıtılan kitaplarda bu düzeltme yoktur. Kitabı düzeltmesiz olarak almış bulunanlar, bize yazarlarsa, kendilerine ayrıca ek düzeltme gönderilir.

Materyalizm ve Devrim

Çağımızın en ünlü aksiyon ve fikir adamı Sartre, barışın sağlanması ve sömürgeciliğin kaldırılması uğrunda çalışan büyük bir Fransız yazarıdır.

Kitapçınızdan isteyiniz. Bulamazsanız şu adresten ödemeli olarak gönderilir:

DÜŞÜN YAYINEVİ: Nuruosmaniye, Gazi Sinanpaşa sok. No. 12 — İstanbul.

Ottan gelecek kerametin...

Bir berber, Söğüt'te yetişen bir ot bulmuş, bu otun kaynamış suyu iktidarsızlığa birebir geliyormuş da şimdi berber, yurdun dört yanından gelen siparişlere iktidar otu yetiştiremiyormuş.

Bu haber gazetelerde çıkınca, konu kısırı küçük fıkra yazarları hemen iktidarla iktidarsızlık arasında ilinti kurarak bayat espriler döktürdüler.

Ben de size iktidar ve iktidarsızlık üstüne taze espriler yapacak değilim; oldukça az bilinen bir fıkrayı anlatacağım.

Bir emekli pencere önünde oturur, karısı da yanıbaşında bağdaş kurmuş yün çorap örermiş. O sırada pencerenin karşısındaki çayırda köylüler, bir ineği damızlık boyağa çekmeğe çalışıyorlarmış. Boğa biraz dermansız olduğundan ya da damızlık boğa çokça çalışıp dermansız düştüğünden, köylünün biri eline bir keçe kese geçirmiş, boğanın başını bu keçeyle kaşır, hayvanı coşturmak istermiş.

Çayırda olup bitenleri gören kadın, emekli kocasına sormuş :

— Huucum, nedir allaşkına, hayvanın başına sürtüp durdukları?

Emekli hıkmık etmişse de, karısının direnmesine dayanamayıp sonunda :

— Yahu, demiş, boğa yorulmuş da coşturmak için başını kaşıyorlar ki keçeyle, boğa coşsun...

Kadın :

— Sahi mi... Aman... deme... hiç inanmam... doğru söyle...

Filân derken, kocasının sözlerinin doğruluğunu gözleriyle görmüş ve o günden sonra ne olmuş biliyor musunuz; zavallı emeklinin kellesi cascavlak çıkmış ortaya. Karısı yün çorabı sürte sürte, emeklinin başında tek kıl bırakmamış...

Şimdi başımıza bir iktidar otu çıkardılar. Biz, aman ağaçlara kıymayın, ormanları koruyun moruyun derken, bu sefer de iktidarsızlık dermanı diyerek ağaçsız dağların bayırların otlarını söküp, kel dağları cascavlak bırakacaklar.

Yetmişinden sonra başına devlet kuşu konup da sadrazam olan adamın, yaz gecesi yarı çıplak yatan cariyeleri görünce ne yaptığını bilirsiniz ya... Adam «Ben bu yaştan sonra gelen devletin üstüne...» demiş.

Ottan gelecek iktidarın...

Fransa'dan:

Kim O Mösyö?

Mormoutal, gençliğinde çok zeki ve ileri görüşlü bir düşünür olan ihtiyar Boidin'i sık sık ziyarete giderdi. Birlikte Procope kahvesine giderlerdi. Ne var ki orada felsefe konularını rahatça görüşemediklerinden, kulak misafiri olanlar anlamasın diye kendilerine özel bir dil uydurmuşlar, birtakım kavramlara gizli adlar takmışlardı. Ruha «Margot», hürriyete «Jeanetton», Tanrı baba'ya da «Monsieur de L'êetre» diyorlardı. Böylece daha rahat söyleşiyorlardı. Bir gün onlar yine konuşurlarken, karalar giyinmiş, şüpheli bir adam lâfa karıştı ve «Affedersiniz ama, çok merak ettim» dedi «öyle kötü işler yapan ve sizin hiç hoşlanmadığınız o Mösyö de L'êetre olacak herif de kimdir?»

Boidin hemen cevap verdi :

— Bir sivil polis...

TÜRK MİZAHI SINIRLAR DIŞINDA

Ermenistanda

Aziz Nesin'in «İt Kuyruğu» adlı kitabı birçok yabancı dillere çevrilmiştir. Ermenistanda da «İt Kuyruğu» ermenice olarak 10 bin tane basılmıştır. Yanda, ermenice «İt Kuyruğu» kitabının resmi görülmektedir.

DÜNYA'dan

İnsana vurulan neşter

La Rochefoucauld *Çeviren: Hasan Deniz*

Daha güç saklarız
Sahip olduğumuz duyguları
Sahip olmadıklarımızdan.

★

Gurur
Herkeste bulunur
Şu var ki yalnız
Herkes onu bir başka biçimde
Meydana vurur.

★

Hiç kimseden hoşlanmayan
Daha bahtsızdır
Hiç kimsenin hoşlanmadığı
Adamdan!

Başaramaz büyük işi
Küçümencik işlerle
Uğraşa uğraşa kişi!

★

Doyurmaz insanı
Ne düşmanlarının aldatması
Ne de dostlarının ihaneti...
Doyar gırtlağına kadar insan
Kendi kendini aldattığı zaman.

★

Hiçbir zaman olmaz gülünç
Kendi özellikleriyle bir k'
Başka özellikler edinmeğe
Dökmezse işi...

Yarışma YAZILARI

Nuri Efendi Kök Saldı

KAHVECİ ocaktan başını uzatıp bağırdı:

— Haydi beyler, vakit tamam, gidiyoruz...

Kahvede hemen, hemen kimse kalmamıştı. Sağ köşede oyunlarını bitirmeğe çalışan iki kumarbazla onların karşısındaki masada Nuri Efendi'den başka kimse yoktu.

Nuri Efendinin durumu bir tuhaftı. Elinde yelpaze biçiminde dizili oyun kâğıtlarıyla heykel gibi oturup duruyordu tek başına... Hiç kımıldadığı yoktu. Kalb durmasından cavlağı çekmiş bir hali vardı görünüşte...

Kahveci ocaktan bir daha seslendi:

— Haydi beyler, vakit tamam, kahveyi kapatıyoruz!...

Vakit gerçekten gecikmişti, kahvenin kapanma saati çoktan dolmuştu.

Köşedeki masada oyunlarını bitiren iki kumarbaz da aceleyle hesaplaşıp gittiler. Ama Nuri Efendide hâlâ hareket yoktu. Elinde, dizili oyun kâğıtlarıyla oturduğu sandalyede öylece duruyordu.

Kahveci bu sefer ona,

— Ulan Nuri Efendi, diye bağırdı, hadisene be! Baksana saat iki. Koynumda mı yatacaksın yoksa bu gece?

Nuri Efendi de en ufak kıpırdanış görülmedi gene.

Kahveci bir yandan bardakları yıkarken kendi kendine:

— Uyudu dürzü, dive söylendi. Ne olacak, adam sabahın karanlığında kahveye damlar gecenin bu saatlerine kadar bir sandalyede oturup kumar oynarsa, uyumak değil, kök bile salar!

Bir bardağı yere düşürüp kırınca öfkesi arttı:

— Bu adamlara hükûmet bir de fakir fukaranın rızkından kesip emekli maaşı verir. Hükûmet değil, sanki kör besleyici mübarek. Ulan, emekli maaşı nesine bu zibidinin? Herif yirmi beş yıl masa başında uyumuş. Emekli maaşı değil, uyku maaşı...

Başını ocaktan çıkarıp tekrar bir göz attıktan sonra,

— Emekli Nuri Efendi!... diye hızlı hızlı güldü alayla... Emekli Nuri Efendi... Ben olmalıydım o hükûmetin başında, bu herifleri kaz gibi besler miydim? Ne yapıyor sanki bütün gün? Ver eline emekli maaşını, gelsin burda kumara yatırsın. Ulan hiç mi iş kalmadı memlekette bu adamlara yaptıracak? İş çok... İş çok ya, yaptıracak adam nerde? Ah, ben olmalıydım bu hükûmetin başında ki....

Ellerini duvarda asılı kirli peşkirle kuruladıktan sonra yarı karanlıkta hâlâ bir mumya gibi oturmakta olan Nuri Efendiye yöneldi:

— Haydi bakalım Nuri Efendi, gidiyoruz, kıpırdan biraz...

Nuri Efendi'den bir ses duyuldu:

— İmkânı yok!... Bir tuhaf oldum ben... Kıpırdayamıyorum.

Kahveci yarı alayla sordu:

— Ne o? Yoksa altına bir halt mı ettin, ne oldu?

— Yok, öyle değil Hüsnü... Keşki öyle olsaydı. Daha da berbat bu...

— Ulan Nuri Efendi, haltetmekten daha berbat ne olur ki?... Yoksa kök mü saldın oturduğun yere?

Emekli Nuri Efendinin çukura batmış gözleri yarı karanlıkta bir acaip parladı:

— Nerden bildin?

Kahveci içinden «Keçileri kaçırdı sonunda moruk.» diye düşünerek şüpheyle yaklaştı. Nuri Efendinin ceketinin uçlarını yukarı doğru çekti. Çekmesiyle birlikte gözleri kocaman kocaman açıldı:

— Ulan, bu ne hal ulan!... Hey Allah!!... Senin ne cilvelerin var...

Kahveci sahiden tabiat üstü bir olayla karşı karşıya idi. Nuri Efendinin oturduğu yerden sandalyeye doğru incecik bir takım damarlar, kılcal damarlar, kollar çıkmış, pantalonunu delip, sarmaşık gibi sandalyeyi sımsıkı sarmıştı.

Kahveci:

— Ulan Nuri Efendi, sana demez miydim, bu kahve işini biraz boşla, yoksa kök salacaksın diye...

— İnanmazdım Hüsnü, inanmazdım. Bana şaka gelirdi o lâflar... Ama olan oldu işte... Sandalyeye kök saldık sonunda. Ne yapalım şimdi? Ele güne kepaze olmadan nasıl kurtulurum bu belâdan ben?

— İçeriden bıçağı alıp geleyim de şu köklerini keseyim.

— Olmaaaz!... Bir ağaç bile köklerinden beslenir. Sen benim canıma mı kastediyorsun?

Uzun uzadıya çare düşündülerse de akıllarına birşey gelmedi. Nuri Efendi ellerinde hâlâ yelpaze gibi tuttuğu iskambil kâğıtlarıyla, üzün tülü konuştu:

— Yaradana kurban olduğum... Demek kaderde bu da varmış... Demek kahve köşelerinde bir sandalyeye kök salıp ağaç olmak da varmış...

Kahveci, Nuri Efendiyi avutmak için bir iki lâf söyleme gereğini duydu:

— Üzülme Nuri Efendi, ölüp gitmek, bir çukurda çürümek daha mı iyi? Allahın bir sevgili kuluymuşsun ki seni ağaç yaptı; hem de en sevdiğin yerde. Ne kederlenip duruyorsun? Ben yarın en iyisinden büyük bir saksı alır seni dikerim. Hergün dibini bir güzel sular, gübrelerim. Sen de en sevdiğin kahve arkadaşlarının arasında daha yıllarca yaşarsın... Allahın hiç bir kuluna nasip etmediği bir kısmet seninkisi... Zibidi bir vatandaş gibi yarı aç, yarı tok sürüneceğine, şurda efendi gibi yaşarsın...

Kahveci bir yandan bunları söylerken, bir yandan da Nuri Efendinin gittikçe suyu çekilen, kuruyan gövdesine bakıyor, aklından bir takım hesaplar yapıyordu.

Nuri Efendi gözle görülür derecede kurumuş, sahici bir ağaca dönmüştü. Zayıf, kuru elleri yaşlı bir ağacın budaklı dallarını andırıyordu. İyice kamburlaşmış beli, rüzgârda eğilmiş bir ağacın kabuklu, gövdesinden farksızdı.

İşin en garip yönü, Nuri Efendi kurudukça, elindeki iskambil demeti taze bir ağacın yaprakları gibi canlanıyor, kocaman bir deste yeşilimsi mor binliğe dönüyordu...

Kahveci, ellerini iyi bir vurgun yapmış tüccar keyfiyle oğuşturarak söylendi:

— Ulan, ister misin bir de düşündüğüm gibi olsun! Herif yetmiş yıl yaşamış, taze bir yaraya sidik bile olmamış. İster misin her yıl deste deste binlik veren bir ağaç olsun?...

*

Kahveci dediğini yaptı, ertesi gün büyük bir saksı alıp Nuri Efendiyi oraya dikti. Dibini bir güzel sulayıp gübreledi.

Müşteriler bu azbuçuk insanı andırır garip ağaca merakla bakıyorlardı.

Kahveci ağacın etrafında fır dönüyordu. Varsa ağaç, yoksa ağaçtı... Bahar yaklaştıkça ağacın dalındaki iskambil demeti canlanıyor, yeşilleniyor, bir deste binlik halini alıyordu.

Yaprakların üstündeki çizgiler, biçimler gittikçe belirleniyor, seçiliyordu. Neredeyse rakamları okunacaktı.

Ama ne olduysa oldu; bir sabah kahveci ağacın dallarındaki yaprakların yerlere dökülmüş olduğunu şaşkınlıkla gördü, hepsi de kurumuş, dağılmışlardı.

O zaman kahveci kendinden geçti:

— Ulan köpoğlu Nuri, dedi, bunca yıl oyun oynarsın, kahve içersin, borcunu vermeden geberir gidersin... Kimseye kırk paralık yararın dokunmamış... Kırk yılın başı bana bir faydan dokunacaktı, onu da çok gördün fakire...

O öfkeyle ağacın kamburuna bir tekme indirip yere devirdi.

Sonra ocakta çay demlemeye çalışan garsona bağırdı:

— Ulan Ali, at şu pisi bodruma!...

*

Anlattığım hikâyeye belki sayın okurlar inanmıyacaklar, benden olayın geçtiği kahvenin adresini isteyecekler. Üzüntüyle bildireyim ki kahvenin adresini veremiyeceğim.

Ancak şunu söyliyeyim, hikâyeyi okumak zahmetine giren okurlarıma:

Bu olay doğrudur, gerçekten olmuştur; hergün de olmaktadır. İnanmayan varsa, yurdumuzda çok şükür binlercesi bulunan kahvelerin buğulu camlarından içeriye bir göz atsınlar. Oralarda sabahtan akşama kadar oturup kök salan, kök salmakta olan, kök salacak olan masalar dolusu Nuri Efendiler göreceklerdir.

Bu da beni yemin etme yükümünden kurtarır herhalde...

Akın KIR
İzmir

Bu hikâyenin yazarına 16 Mart gün ve 2747 sayılı makbuzla yazı parası 50 lira gönderilmiştir.

Erkeklere mahsus kiralık yer

Şehrin en işlek ve en mûtena yerinde, günün her saatinde işler durumda, erkeklere mahsus küçüksu dökme genel helâsı açık arttırmayla kiraya verilecektir.

Hudutları: Şarken banka ikramiye apartmanları, garben pazaryeri, cenuben eczane ve şimalen de poyraza devamlı surette açık olan vakıf arsasındaki kum yığınıdır. Kendiliğinden süzme tertibatı olduğundan, kokusu, gayet sıhhi duvar dibi helâsıdır.

Halihazır durumu: Duvarın üstüne katranla gayet okunaklı olarak «Burası Eşeklere mahsustur!» diye yazılı olup, idrar süzen inşaat kumlarından meydana gelmiştir.

Şartname Sağlık Müdürlüğünden alınabilir.

Açık arttırma 31 Mart günü Belediye salonunda yapılacaktır.

● Geçen pazartesi gününe kadar yarışmamıza 651 yazı geldi. Bunlardan ancak 400 yazıyı okuyup inceliyebildik. Geri kalanları da sıraladık, sırasıyla inceliyeceğiz. Okuduğumuz 400 yazıdan ancak 18 tanesini yayınlanmaya değerli bulduk. Bu yazılar sırasıyla yayınlanacaktır.

● Okurlarımız birden çok yazıyla yarışmaya katılıp katılamıyacaklarını soruyorlar. Yarışmaya istediğiniz kadar yazıyla katılabilirsiniz. Bu yarışmadan amacımız, iyi mizah yazarları bulup çıkarmak, onları mizaha özendirmek, yazılarını da değerlendirmektir.

● Yarışmaya gönderilen yazıların bir takımı «Scatologie» denilen türden, yani kaba, müstehçen, bayağı ve kaka üstüne yazılardır. Zübük'ü izleyenler, bu türlü yazılara yer vermediğimizi görmüşlerdir..

● Birtakım okurlarımız da, çok bilinen fıkraları yazıp gönderiyorlar. Belli ki onlar bu fıkraları yeni duymuşlardır. Ama bizim uzun yıllardır mizahla uğraştığımızı, bu yüzden pek çok fıkra bilmemiz gerektiğini düşünerek bize yazı göndermelerini sayın okurlarımızdan dileriz. Dahası, bizim kitaplarda çıkmış hikâyelerimizi yazıp yarışma için gönderenler bile oluyor

● Yarışmaya gösterdikleri ilgiden ötürü bütün okurlarımıza teşekkür ederiz; yazılarınızı bekliyoruz. Yarışma yazılarını 800 kelime olacak diye sınırlandırmıştık, bunu 1000 kelimeye çıkardığımızı bildiririz. Göndereceğiniz yarışma yazıları en çok bin kelime olacaktır.

TEK DELİK

Aziz Nesin'in Romanı

— 7 —

BÜTÜN DELİKLER TIKALI

ASKERLİK şubesine beni teslim ettiler. Askerlik şubesi de beni muhafızla babamın olduğu yere götürecek, babama teslim edecekti.

Babam, Harbiye talebesi beklerken beni karşısında muhafızla gelmiş görür de mektepten koğulduğumu öğrenirse adamın yüreğine inerdi.

Babacan bir adam olan askerlik şubesi reisi,

— Dünya yıkıldı da altında mı kaldın oğlum, dedi, ne varmış liseyi bitiremedinse... Hiç olmazsa son sınıfa gelmişsin...

Bana kendi oğlunu anlattı. Haylaz bir oğlu varmış, avuç dolusu para dökmüş, sırtında arabalar dolusu sopa kırmış, yalvarmış, nasihat etmiş de bir türlü ortamektebi bile bitirememiş. Gel gelelim, oğlan şimdi, babasının aylığından daha çok para kazanıyormuş.

Miralay,

— Okuduk da ne oldu... diyor, sonra okumayan, mektepten koğulan arkadaşlarının başarısını anlatıyordu.

Sonunda,

— Hayat mektebi, hayat mektebi... Hepsinden mühimdir hayat mektebi! dedi.

Benim de başka çarem olmadığı için, hayat mektebinden olsun koğulmadan bir baltaya sap olmaktan başka ümidim yoktu.

Babamın olduğu yere götürülmem için askerlik şubesinde tahsisat bekleniyordu. İki, üç günde tahsisat çıkar deniliyordu. Şubede askerlerin karavanasından karnımı doyuruyordum.

Mademki bir hayat mektebi vardı, ben bu hayat mektebinden mezun olacaktım. Ne olursa olsun, bu hayat mektebini bitirip muvaffak olmadan, ailemin yanına gitmemeye karar verdim. İşte bu kararla, bir daha dönmemek üzere askerlik şubesinden çıktım.

Tatlı bir Nisan günü idi. Ağaç dallarından baharın ucu tomurcuklanmıştı. İçimde, sokaklarında gezdiğim büyük şehre sahip olmak ihtirası vardı. Bu şehrin yalnız evlerini, dükkânlarını, apartmanlarını değil, sokaklarını, meydanlarını bile satın alacaktım. Muvaffakiyetsizliğin verdiği içimdeki hamle hızıyla sokaklarda başı boş dolaştım.

Ağaç dallarından baharın ucu görünmüştü.

Çalışacaktım. Ne iş olsa yapardım. Kafamda, gazetelerde, mecmualarda okuduğum sıfırdan milyoner olmuş insanların maceraları müphem bir şekilde canlanıyordu; Amerikayı, Amerikalı zenginleri düşünüyordiye çalışmaya başlasam, bir zaman sonra bu yerlerin ortağı, daha sonra sahibi oluverecektim. Mektepten koğulmamın verdiği eziklikle, dehâma, kabiliyetime inanmaya başlamıştım.

Önlerinden geçtiğim bütün binalara kendi malımmış gibi bakıyordum; nasıl olsa bir zaman sonra bütün bunlar benim olacaktı. Ellerim cebimde, ıslık öttüre öttüre, tatlı hayaller kurarak sokaklarda gezindim durdum.

Karnım acıkmıştı. Kendi kendime, büyük işler başarabilmek için acı sefaletlere katlanmak lâzımdır, diye dum. Bana göre, çöpçülükten bile milyoner olmak mümkündü. Günün birinde, hem de çok kısa zamanda milyoner olacağıma imanım vardı. Paşa olmak ümidi, yerini milyoner olmaya bırakmıştı. Zengin olunca ailemi sefaletten kurtaracaktım.

Büyük bakkalların, ticarethanelerin önlerinden geçerken, bana öyle geliyordu ki, bunlardan birinin kapısından girsem de, orada çırak diye, kapıcı, hademe düşünüyor, sokaklarda gazete satarak milyarder olan Amerikalıların hayaliyle teselli buluyordum.

Gözüme kestirdiğim bir büyük aşçı, yahut muhallebici dükkânından içeri girecek, patrona,

— Ne iş olursa yaparım, bulaşık da yıkarım, ortalık da süpürürüm. Para da istemiyorum. Karnımı doyur, yatacak bir yer göster, yeter... diyecektim.

Böyle bir teklifi adam elbette reddetmezdi. Elbet çalışmamı, Kabiliyetimi gören adam, beni elinden kaçırmak istemiyecek, günün birinde para da verecek, daha sonra paramı arttıracaktı.

Bu düşündüklerimi gerçekleştirmek istediğim zaman bana bir tutukluk geldi. Lokantaların vitrinleri önünde, dakikalarca bekledim durdum. Bir türlü içeri girip, düşündüklerimi lokanta sahibine söylemeye cesaret edemiyordum.

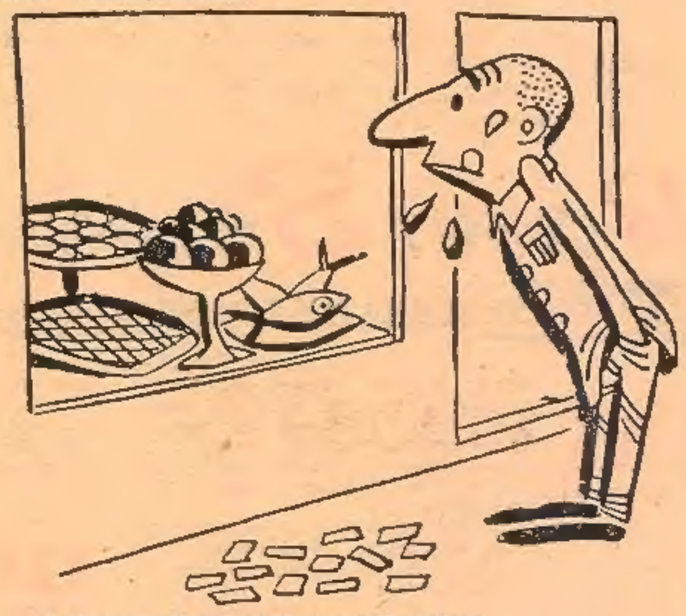

Lokanta vitrinlerini seyrediyordum.

Patrona söyliyebilmek için cesaretlenirim diye ikinci sınıf lokantalara gittim. Yine içeri giremedim. Küçük lokantalar önünde durdum... Köftecilere gittim. Baktığımı görmeden vitrinleri dakikalarca seyretmekten başka birşey beceremedim.

Kapıdan girecekken, cesaretim kırılıyor, dönüyordum. Ne olursa olsun diye bir köfteci dükkânına daldım. Garson,

— Buyrun, buyrun!.. diye karşılayınca şaşaladım.

Garson, önüme düşmüş, boş masalardan birinde yer gösteriyordu. Oturmam için sandalyeyi uzattı. Bu durumda ne diyebilirdim!.. Beni müşteri sanıp saygı ile itibar ederek yer gösteren garsona,

«Ben bulaşık da yıkarım, ne isiniz varsa görürüm, pirinç ayıklarım, soğan soyarım.. Boğaz tokluğuna beni çalıştırın!» diyemezdim ya...

Elimde olmadan garsonun çektiği sandalyeye çöküverdim. Garson,

— Emriniz? dedi.

Hay Allah kahretsin... Ne emri yahu, ben iş istemeğe geldim.

— Emriniz beyim?..

Emrim mi?.. Burada boğazı tokluğuna çalışmak... Garsona,

— Neler var? dedim.

— Çorba, şiş köfte, piyaz, salata, pilâv, tatlılardan: irmik helvası, revani...

O söylerken, ben de listedeki yemek fiyatlarına bakıyordum.

— Çorba! dedim.

Cebimde topu topu yüz seksen kuruşum vardı. Çorba getirilene kadar yiyeceğim yemeğe paramın yetip yetmiyeceğini belki on kere hesapladım. Durmadan, elimle cebimdeki bozuk paraları saydım.

Garson «Emriniz Beyim?» dedi.

Çorba, köfte, bir de revani yiyip karnımı iyice doyurdum. Hesabı görürken, tabağın içine on beş kuruş bahşiş bırakmayı da ihmal etmedim. Köfteciden çıktığım zaman, cebimde yirmi kuruşum kalmıştı.

Bir daha hiç acıkmıyacakmışım gibi tok bir karınla büyük hayaller kurarak sokakları arşınlamaya başladım.

Büyük bir inşaatın önünde durdum. Burası dört katı çıkmış çok büyük bir yapı idi. Ameleler el arabalarıyla kum, çimento taşıyorlar, makaralarla üst katlara harç getiriyorlar, iskelelerde uğraşıyorlardı. Arı kovanı gibi çalışılmaktaydı. Uzun zaman orada dikilip onları seyrederken, kendimden geçmiş, iş aradığımı da unutmuştum. Neden sonra kendime geldim; ben de burada çalışamaz mıydım! Yapının etrafında dolanıp dururken, şantiye binasında çalışan, girip çıkan mühendis yahut memur olduklarını tahmin ettiğim adamlar gördüm. Şantiye binasından içeri daldım. Burada bana buyrun diyecek garson yoktu ya... Herkes vızır vızır çalışıyor, hiçbiri işinden başını kaldırıp bana bakmıyordu.

Durup onlara bakakaldım. Ben bundan hangisine gidip de iş istemeli idim... Onların harıl harıl çalışmalarını seyretmek hoşuma gidiyordu. O sırada çok şık ve lüks bir otomobil şantiye binasının kapısı önünde durdu. Otomobil durunca, çalışanlar kaynaştılar. Kimisi yerinden kalktı, kimisi koştu... Arabadan inen şoförle, şantiye binasından koşarak çıkan bir adam, ikisi birden arabanın kapısını açmak için davrandılar. Arabadan elli yaşlarında görünen, iyi giyimli bir adam çıktı. Şantiye binasına girdi. Birkaç kişiyle konuştu. Eğilip masa üstündeki plânlara baktı, izahat aldı. Kapıdan çıkarken,

— Sen ne duruyorsun? diye bana sordu.

— Hiç!.. dedim.

— Nasıl hiç?..

— Hiç işte!..

— İşin yok mu senin?.. Nerde çalışıyorsun sen?..

Sustum. Etrafındaki adamlara sordu:

— Kim bu?..

Hiç görülmemiş, duyulmamış bir mahlûkmuşum gibi hepsi de bana hayretle bakakaldılar. Yüzümün kıpkırmızı olduğunu yanaklarımda alevlenen ateşten anlıyordum.

Her nasılsa,

— Efendim, ben iş arıyordum... dedim.

— Gel bakayım benimle...

Şantiyenin içinde genişçe bir odaya girdi. Ben de arkasından girdim. Üstü camlı masaya iki elini dayayıp beni süzdü:

— Ne iş yaparsın sen?

— Ne olsa yaparım efendim...

(Devamı var)

Edebiyat

(Baştarafı 3. sahifede)

rız. Erkek olduğumuza göre, nasıl olsa bir gün bize de sıra gelir diye kuyruğa girdik, sabırla sıramızı bekliyoruz.»

İNŞALLAH BULUR!

27 Mayıs oldu, aradan da iki yıl geçti. Bir de baktık, Son Havadis Gazetesinde yine Suzan Sözen...

«Tarihten önce vardık, tarihten sonra varız!» gibi, «Suzan 27 Mayıstan önce vardı, 27 Mayıstan sonra var!»...

Varolsun Suzan... Anlaşılan verimli kadın yazar, şimdi de Son Havadis'in kısmetini açacak...

Gazetede Suzan Sözen'in romanının reklâmı var: Şahane Kadının resmi altında şu yazı:

Suzan Sözen bu roman için: «Aradıklarımı bunda bulacağımı ümit ediyorum,» diyor.

İnşallah ümidi boşa çıkmaz da aradıklarını bu romanında bulur.

SONUÇ...

BİR toplum ki, müziğini Zeki Müren temsil ediyor, edebiyatını da Suzan Sözen temsil ediyor, artık o toplum nasıl kalkınmaz... Kalkın ey ehli vatan!...

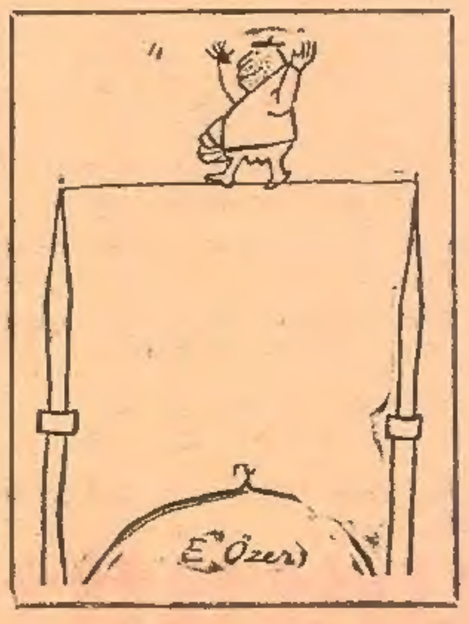

Her aile ucuz takunye sahibi olacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Müdürü gazetecilere şu açıklamada bulunmuştur.

«Her ailenin takunye sahibi olmasını programa almış bulunuyoruz. Vatandaşlar, aile başına verilen takunyeleri münavebe ile giyeceklerdir; bunun için ayrıca takunye giyme yönetmeliği hazırlanmaktadır. Takunye tasarısı gerçekleşirse, Amerikan yardımı ile takunye fabrikaları kurulacak, hem takunye fabrikatör ve müteahhitlerimize yeni iş sahaları açılacak hem de vatandaşın başına bir de takunye işi çıkacaktır. Takunyelerin yapılmasında, her işimizde olduğu gibi köylünün gücünden faydalanılacaktır.»

İktisadî ve siyasî çevrelerde söylendiğine göre, takunye fonu için Amerikan yardımı sağlanırsa, ilk üç buçuk yıllık plâna göre, her aileye bir takunye teki dağıtılması, memleketin ekonomik, sosyal ve turistik kalkınmasına müessir olacağına muhakkak nazarı ile bakılmaktadır.

DERDİNİ ANLAT

Marko paşa'YA

Yıldız Teknik Okulu son sınıf öğrencilerinden bir okurumuz mektubunda şöyle diyor:

«Zübük'te çıkan iki uydurma resmin neyi taşladığını bir türlü anlıyamadım. Daha başka bir deyişle beni şaşırttı. Birinci resim, bir kanapede oturmuş üç kadının bacakları açılmış... altında ormanla ilgili birkaç satır... İkinci resim, kızlararası voleybol maçında kızların bacaklarını seyredenler, altında alaylı bir yazı...

Bana kalırsa, sizin yerdiğiniz hareketlerin yokluğu ahlâkın ahlâksızlığını doğurmuştur. Sizin deyiminizle, acaba lotaryacı basından özendiniz de mi, gericiliğe tâviz veriyorsunuz?»

MARKOPAŞA — Anlaşılan, izahlı müzik gibi, izahlı mizah yapmak zorunda kalacağız. Oysa mizahı, izaha hiç gelmez. Kaldı ki biz, yanlış anlaşılmaları önlemek için, mizah yazılarımızda bile açıklamalara, tekrarlara da başvuruyoruz. Okurumuz, o iki resimdeki yermeleri büsbütün ters yorumlamış. Elbette kızlar da şortla voleybol oynar, elbette seyredilir, elbette resimleri de gazetelerde çıkar. Ancak, bizim gazetelerin pek çoğu, bu resimleri spordan daha başka bir erekle sayfalarına basarlar. Herhangi bir kongre olur, o kongrede hiç erkek yokmuş gibi, gibi, ille de gidip kadın resmi çekerler, üstelik kadınların resimleri de diz kapakları, bacakları görünecek biçimde alttan çekilir. Bu resimlerin hangi amaçla çekildiği açıktır. Bir gereği varsa, elbette kadını da, kadının göbeğinin de resmi çekilir de basılır da... Ama zorla uydurma bir ilinti kurup, ille de kadın bacağını, baldırını, kalçasını, göbeğini gazeteye yerleştirmek, ilericilik midir? Bize kalırsa bu, kadını şehvet malı yerine koyan gericiliğin tâ kendisidir. Biz o resimlerle, sözümona ilerici geçinen gerçek gerici basını yermeğe çalıştık; nasıl olup da okurumuzun bunu anlıyamadığına şaşıyoruz.

⁂

Çerkezçeşmi Okulu öğretmeni Bay Zeki Elçi'ye:

Mektubunuzda açık adres yok, köyünüzün hangi ilçede olduğunu bulamadık, lûtfen bildiriniz.

⁂

Mizah yazmak zordur ama, mizahtan anlamak, mizah yazmaktan daha da zordur. Hepimizin başına gelmiştir: Yeri gelir bir fıkra anlatırsınız. Fıkra biter. Karşınızdakinde, güleceği yerde bir merak:

— Eee... Sonra kadına n'olmuş?

«Ellinin körü» sözünü neden icat etmişler, işte böyle zamanlarda söyleyip rahatlamak için...

Mizahtan hiç anlamıyan bir okur, mektubunda, bakınız, neler diyor:

«Edep yeri edebiyatı ile para kazanmanın yolunu tutmuşsun. Kolay para kazanmak için cemiyetin kötü tarafına ayna tutuyorsun. Gazeteni okurken senden nefret ediyorum. Edep yeri edebiyatı yapma!»

Biz ne diyoruz, bu okur hangi telden çalıyor?

Yalnız bugün değil, kalemi elinize aldığımız yirmi yıldan beri, kabalığın, bayağılığın karşısındayız. Edep yeri edebiyatını alaya alan bir yazıya bile, bir okur çıkar da «edep yeri edebiyatı» derse, buna verilecek edepli cevaplar bulmak zor olur.

Toplumun kötü yanlarına aynalar tutularak para kazanılmaz, tersine kişinin başı derde girer. Para kazanmak için yazanlar, her kötüyü iyi gösteren penbe gözlüklü yazarlarla, satış için zorla ve uydurma muhalefet yapan kara gözlüklü yazarlardır. Biz, ne onlardanız, ne ötekilerden...

⁂

Bay Ekrem Şıkak'a:

«Kış» başlıklı manzumeniz, ne bir taşlama, ne bir gülmece, ne de bir yergi... İnsanı ağlatacak kadar acıklı. Zübük'ün mizah gazetesi olduğunu unutmuş olacaksınız.

⁂

Bay Mustafa Islâh yazıyor:

«Size kötü bir vasfın kimler tarafından ve ne için verildiğini kısaca açıklarsanız memnun olurum.»

Markopaşa — Biz bunu önceleri çok yazdık. Kötü dediğiniz o vasıf, İnönü için, Mareşal Fevzi Çakmak için, Celâl Bayar için, Hasan Âli için, Tonguç Baba için ve daha pek çokları için söylenmiştir. Hangi amaçla söylendiğini okurlarımızın anlayışına bırakıyoruz. Bütün yazılarımız da, davranışlarımız da ortadadır; size nasıl geliyorsak işte öyleyiz.

Bay Hüseyin Peker'e (İzmir)

Yakında Zübük'te «Zübük Sinema» sayfasın tokuyacaksınız.

AYLA'CIIM, GEL GAYRI!

Hüseyin Korkmazgil

Yapacak hiçbir iş bulamayınca, Yenişehir'de, Hürriyet Meydanı'nda, durakta bekleyenlerin arasına karıştım.

Yanımdaki kürklü kadın, öteki kürklü kadına anlatıyor:

— Yoo şekerim, Aylâ bulunmadıkça, bu memlekette hiç birşeyin düzeleceği yok. Bir kere, İçişleri bozuk demektir. İçişleri bozuk olunca, elbette ki Dışişleri bozuk olacak. Ayol, düşün bi kere, parmak kadar Aylâ'cımı aylardır bulamadılar. Amerikalılar demezler mi, bunlar daha bir Aylâ'yı bulamıyorlar, ne diye bunlara yardım edelim? Haklı mıyım ama şekerim?

Öteki kürklü kadın,

— Aaaa, tabii, diyor. Tabii şekerim... Cevat'la geçen gece hep bunu konuştuk. Ayol, âlem aya, yıldızlara giderken biz İstanbul'da, sokaktaki kızcağızı kaybediyoruz da, bütün emniyet teşkilâtı seferber oluyor da, bütün askeriye seferber oluyor da, bir türlü ele geçiremiyor. Eh, tabii, piyasada darlık olacak şekerim. Kimsede can emniyeti, mal emniyeti kalmadı ki... Şu sokakların, şu caddelerin haline bak. Herkes işini gücünü bırakmış, çocuğunun ardından gidiyor. Memur vazife yapamıyor çocuğunu beklemekten, işçi işine gitmiyor çocuğunu beklemekten. Ne çayların tadı kaldı, ne kokteyllerin... Valla şekerim, biz aylardır baloya falan gidemiyoruz. çocukları bir yerlere bırakamıyoruz ki...

Yanlarındaki gözlüklü bey söze karıştı:

— Affedersiniz, bendenizin üç yaşında bir kızım var. İnanın hamfendi, aklım fikrim hep onda. Her ayın mutlaka onbeşini raporlu geçiriyorum. Ama buna mecburum. Çocuğa sahibolmak için daireye falan gidemiyorum. Bu memlekette Aylâ bulunmadıkça, huzurun, emniyetin sağlanmasına maalesef imkân yok hamfendi.

Konuşulanlara kulak kabartıyorum. Biri diyor ki:

— Aylâ bulunsun, Doğu'da açlık falan kalmaz. Herşeyden önce can emniyeti! Demokrasinin ilk şartı budur. Ne demek be! Bir Aylâ'yı bulamıyan hükûmetten bu memlekete ne hayır gelir?

Öteki,

— Haklısın, diyor. Aylâ'yı bulamıyan hükûmet vergi kaçakçısını nasıl bulacak, kaatili nasıl bulacak, döviz kaçakçısını nasıl bulacak, asker kaçağını nasıl bulacak, casusu nasıl bulacak? Arkadaş, bu memlekette huzurun sağlanması, Aylâ'nın bulunmasına bağlıdır. Gerisini benim külâhıma okusunlar.

Bir başkası,

— Meselâ, diyor, bu sene beşbin kişi imtihana girdik. Elli kişi imtihanı kazandı. Şimdi, doğru mu bu Ayla'yı bulamıyan bir memlekette imtihanlara güvenilir mi? Ne mâlûm benim kazanmadığım? Halbuki pek âlâ yapmıştım.

Öbür yanımdakilerden biri,

— Memlekette işsizlik almış yürümüş, diyor. Bir Aylâ'yı aylardır bulamıyan hükûmet, işsizliğe nasıl çare bulacak beyim? Bugün Ankara caddelerinde sırtı yorganlılardan geçilmiyor. Düşünürsek, bu bizim için bir züldür.

Öteki onaylıyor:

— Kayseri'dekilere yazık oldu. O zaman hiç değilse böyle bir Aylâ dâvası yoktu ortada. Valla, uyku falan kalmadı bizlerde. Öyle acıyorum ki şu yavrucuğa, sorma beyim! İnan olsun, yemek yiyemez hale geldim. Aylâ bulunmadıkça, bu memlekette huzur temin edilemez. Koalisyon falan fasarya hep!...

Bir kadın dertli dertli söyleniyor:

— Ah Aylâ'cım, yavrucum, hangi alçaklar aldı seni? Beti bereketi kalmadı memleketin. Ne kötü zamanlara düştük ayol...

Yanındaki kadın öfkeli öfkeli başını sallıyor:

— Demokrasi de yalan, Devrim otomobili de yalan, kovalisyon da yalan... Benim bunlara hiç itimadım kalmadı hanım. Tahsildarsa, eskiden de vardı. Bankaysa, eskiden de vardı. Mektepse, eskiden de vardı. Polisse, eskiden de vardı. Pahalılıksa, eskiden de vardı. Demokrasiyse, eskiden de vardı. Hırsızsa, eskiden de vardı. Ben ne anladım bu işten? Bütün suç zavallı mâsum Aylâ'nın mıymış?

Onun yanındaki çopur yüzlü kadın söze karıştı:

— Bizim Nermiye diyor ki, anne diyor, eğer Aylâ bulunmasın, vallahi de billâhi de ben evlenmiyeceğim diyor. Ayol, hakkı yok değil kızcağızın.

Otobüs durdu, indim. İki sandviç atıştırayım diye yandaki pastahaneye girdim. Keşkül kaşıklıyan kadın, kıymalı börek tıkıştıran kadına:

— Aylâ kaybolalı keşkülleria de tadı kalmadı kardeş, diyor.

Öteki,

— Ah sorma, diyor, böreklerin tadı var mı ki? «garsona» oğlum, bana bir ayran ver, yutamıyorum. Ah, Aylâ deyince şuracımda kaldı kardeş.

Burnunu gazetesine gömmüş, emekliye benzer bir adam söze karıştı;

— Hanım hanım, ne geldiyse başımıza aya gitmekten geldi. Tadı tuzu mu kaldı dünyanın?

Kadınlar çekingen yüzlerini adama döndürmüşlerdi. Keşkül kaşıklıyan,

— Biz Aylâ'yı konuşuyoruz beyfendi, dedi. Hani, şu kayıp kız... Zavallıcık. Ağzımızın tadını tuzunu aldı götürdü.

Emekli adam bilgiç bilgiç güldü:

— Hımm... Siz bilmezsiniz. Cilve-i rabbânidir o... Bunlar işarettir hanım, işaret! Böyle olmazsa, öyle olmaz. Ay demek Aylâ demektir, Aylâ demek ay demek...

Bu sırada gazeteci çocuk bar bar bağırıyordu dışarda:

— Ayla'yı yazıooooooor!

Börek tıkıştıran kadın hop diye ayağa kalktı:

— Aylâ'cım, gel gayrı! Gel de yüzümüz gülsün yavrucum. Sen gideli ne hallere düştü memleket, bi baksana. Hırsızlık aldı yürüdü. Eşkiyalık aldı yürüdü. Demokrasi aldı yürüdü. Kovalisyon aldı yürüdü. Dilenciler adamın etini koparıyorlar. Ev kiraları aldı yürüdü. Herşey ateş pahasına kızım. Gel, gel gayri! Gel de...

Kepik burunlu bir garson,

— Sus hanım teyze sus, dedi. Pulis mulis duyar da, seni aldığınan götürür.

Kadın kızdı:

— Aaaa! O ne demek oluyormuş? Beni götüreceğine, gitsin de Ayla'yı bulsun kuzum! Şuracıkta böreğini yiyen kadından ne istiyormuş? Deli mi bunlar, ne?

İki kadın söylenerek çıkarken ben de sandviçimi yutup çıktım arkalarından. Köşeyi döndüm, kitapçının önünde durdum. Birdenbire aklıma «Godoyu Beklerken...» adlı oyun geldi.

— Sahi, dedim kendi kendime, tam sırasıydı bu oyunun.

Basın Sergisi

Hürriyet Hür Vatan Yeni Sabah AKŞAM Milliyet VATAN

IKDAM

Hasan Tez efendi nihayet C.H.P. Ankara İl Yönetim Kuruluna seçildi. Tez'in bu işi nasıl başardığını anlata anlata bitiremiyorlar. Tez seçimlerden evvel genel merkeze sık sık gitmiş, Filânca ile görüşmüş, falancayı, adeti olmadığı halde, yemeğe götürmüş... Şöyle etmiş böyle etmiş... Neden sonra başarmış bu işi. Bunları bir kenara bırakıyorum. Seçimden sonra bana Tez ile ilgili enteresan bir olay anlattılar. Size onu nakledeyim.. Fakat inanın olay aynen cereyan etmiş...

Hikâye şu : Hasan Tez'in küçük kızı bir gün babasına sormuş. Baba demiş «Vicdan diye neye derler. öğretmen bugün dersde bunu sordu bilemedim.» Hasan Tez biraz düşünmüş, kitapları kurcalamış... Sayfaları çevirmiş, nihayet kızına şu cevabı vermiş :

«Bak cızım, vicdan nedir anlatayım... Ben firunda otururken bir adam celse (yani gelse), beşyüz liraluk alış veruş etse, yanlışlıkla pin lira pirakup citse, ben bu paranun ceri kalan kismunu alsam, cebime koysam, o zaman içerumdan bir ses yükselur. «Aha oğlum Hasan. Bu fazla paradan kardeşin Zeçiye bahsecekmisun, bahsetmeyecekmisun.» işte bu ses vicdanın sesidur. Eğer bahsedersen bu da vicdan'dur, cizum.»

ZAFER

Şimdi size bir Hollanda hikâyesi anlatayım :

Amsterdam sokaklarında bir Hollandalı'nın kafası kızmış, başlamış, en yüksek mevkilerden birinde vazifeli olan büyük bir devlet adamına küfretmeye :

— Aptal, demiş, ahmak demiş, zalim herif, etrafına zulmediyor diye konuşmuş...

Velhasıl, şahsiyeti maneviyesi olan büyük devlet adamı hakkında söylenmedik söz bırakmamış...

Derken efendim, bu münasebetsiz Hollandalıyı yakapaça, karakola ve billâhare mahkemeye sevketmişler. Oranın kanunlarına göre, hakâret ve küfürün cezası 15 günmüş... Ama, hâkim, pek kısa süren muhakemenin sonunda suçluya 5 sene 15 gün hapis cezası verdiğini açıklayınca; Hollandalı dayanamayıp bağırarak :

— Hadi 15 günü anladım. Fakat, 5 sene de nereden çıktı? demiş..

Hâkim ağır ağır başını sallamış ve izah etmiş :

— 15 gün hapis, hakâret ve küfür etmenizin cezasıdır. Ancak, bu arada, aptal, ahmak ve zalim diyerek, memleketimize ait bir millî sırrı ifşa ettiğiniz için de beş sene daha cezayı uygun buldum!

— !.....

*

İki deli, bir kömürlük kapısının budak deliğine gözlerini uydurur uydurur, sırayla kömürlükte bir şeye bakarlarmış. Bir gün, iki gün, üç gün, hep böyle. Deli doktorunun dikkatini çekmiş ve dördüncü gün deliler yine delik başında iken yanlarına yaklaşıp : «Durun bakayım ne var orada?» diye gözünü budak deliğine dayamış. Bakmış, bakmış, zifiri bir karanlıktan başka bir şey yok. Delilere dönmüş : «Ben bir şey göremedim» demiş. İki deli önce birbirlerine bakıp gülüşmüşler. Sonra doktora dönüp: «Biz kaç gündür bakıyoruz da yine bir şey göremedik!» demişler...

M. D.

YENİ YAYINLAR

XIV. Louis, bir gün yazdığı bazı şiirleri Boileau'ya okuyarak fikrini sormuş. Bu kötü şiirleri methetmeye dili varmıyan kurnaz eleştirici işin içinden çıkmanın yolunu bulmuş :

— Haşmetlim, kudret ve kabiliyetinizin yeni bir nişanesini verdiniz bize, demiş. Kötü şiirler de yazabileceğinizi göstermek istediniz ve başardınız. Siz neyi başaramazsınız ki!...

★ ★ ★

Koca Ragıp Paşa, kütüphanesini millete vakfetmiş ve bakıp muhafaza etmesi için de tanıdıklarından birini memur etmişti. Bir gün, ansızın kütüphaneyi ziyaret eden Paşa, etrafı ve kitapları toz içinde ve çok bakımsız buldu. Buna canı sıkılan Paşa, kütüphane muhafızını çağırıp alay ettiğini belli etmeyen bir tavırla :

— Seni tebrik ederim, dedi. Çok emniyetli bir adammışsın! Teslim edilen şeylere hiç elini sürmüyorsun!...

Şefika MERCANLIGIL

DÜNYA

KİTAP HIRSIZI BİLİRKİŞİ

ADAM Üniversitede profesördür. Profesördür ama, hocasının kitabını bal gibi aşırmış ve kendi imzasını atarak yayınlamakta asla bir sakınca da görmiyebilmiştir. Üniversitemiz şüphesiz bu ve bunun gibilerden daha da şâyânı hayrettir. Faraza talebe notları üstünde tahrifat yapan bir memura karşı aslan kesilir de, hocalarının kitabını kendi imzalarını atarak yayınlayan kitap haramisi profesörleri ancak görmezlikten gelir!..

Üniversitemizde bir tasfiyenin zarurî olduğunu, hiç bir örnek bu kitap yolsuzluğu kadar yürekten duyuramazdı. Ve gene 147'ler tasfiyesinin ne kadar ayarsız olduğu, kitap hırsızlarının içerde bırakılmalarıyle meydana salındığı kadar hiç bir hâdisede görülemez!..

.....

İstanbul Savcılığının, Basın dâvalarında, hattâ doğruca sanat kollarını ilgilendiren yayınlarda dahi, bilirkişi olarak baş vurduğu kimseler arasında bu kitap haramisi profesör başta gelmektedir.

.....

MAKSAT, ille gazete ve gazeteci aleyhine rapor almaksa tabiî o zaman iş değişiyor ve elhaak bütün kusurları ancak gazetelerin yazmasiyle rotaya dökülmüş ve gördükleri bütün ceza bu yayınlardan ibaret kalmış, kitap aşırıcılarından daha uygunu asla bulunamaz!... Fakat biz meselenin bu yönüne bir nebze olsun ihtimal vermediğimiz içindir ki, İstanbul Savcılığını daha dikkatli olmağa davet ediyoruz.

Bir savcılığın başvuracağı bilirkişi yalnız bilen kişi olamaz. Ahlâklı ve vicdanlı olması, kafalı olması kadar zarurîdir. Bir kitap haramisinin ise, kafasından geçtik, ahlâklı ve vicdanlı olup olamıyacağını kestirmek o kadar güç olmasa gerektir.

Başlıca yazarı :

AZİZ NESİN

SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ

MERAL NESİN

Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa sok. Nu: 12 — İSTANBUL
Telefon : 22 58 04

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK SİYASİ MİZAH GAZETESİ.

26 MART 1962
Yıl: 1, Sayı: 8

İstanbul'da Güneş Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır.

ABONE : Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık abone 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa, ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir.

İLAN : Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır.

50 KURUŞ

Zübüüüük